

Indikatorer för en församling i kris

Kyrkostyrelsen 19.03.2024

Indikatorer för en församling i kris

Innehåll

1. Inledning	2
2. Konstaterande av ändringsbehov.....	3
Indikatorer för en församling i kris – ekonomi.....	4
Indikatorer för en församling i kris – verksamhet och förvaltning	4
Åtgärderna när indikatorerna uppfylls.....	5
3. Beredning av en strukturförändring.....	6
4. Utredning.....	8
5. Ändring av församlingsindelningen.....	11
Initiativ.....	11
Avtal mellan de församlingar som berörs av ändringen	14
Domkapitlets och kyrkostyrelsens uppgifter.....	16
6. Bildande av en kyrklig samfällighet	19
Identifiering av ändringsbehovet och beredning	19
Fattande av beslut	19
Innehållet i grundstadgan	20
7. Samarbetsprojekt	24
Samarbetsavtalets innehåll	24
8. Verkställighetsskedet	26
Bilaga 1 Indikatorer för en församling i kris – församlingens ekonomi.....	33
Bilaga 2 Indikatorer för en församling i kris – förvaltning och verksamhet.....	34
Bilaga 3 Initiativmodell för ändringar i församlingsindelningen	37
Bilaga 4 Modell för kungörelse om initiativet.....	39
Bilaga 5 Modell för samarbetsavtal	40

Pärmbild, Aarne Ormio: Dags att jobba.

1. Inledning

Denna anvisning riktas till såväl församlingar och kyrkliga samfälligheter som domkapitel. Målet är att ge församlingarna anvisningar om hur de själva aktivt och regelbundet kan följa upp församlingens ekonomiska utveckling, förvaltning och verksamhet. Vidare vill man med anvisningen uppmuntra församlingarna till att på eget initiativ vidta korrigerande åtgärder om indikatorerna uppfylls.

I december 2016 publicerade kyrkostyrelsen cirkulär 21/2016. Till det bifogades en administrativ anvisning riktad till domkapitlen om ändring i församlingsindelningen och bildande av en kyrklig samfällighet. Syftet med anvisningen var att skapa en helhetsbild av domkapitlets uppgifter vid en ändring av församlingsstrukturerna. Anvisningen innehöll också en definition av trösklarna för ingripande. Med tröskel för ingripande avsågs att domkapitlet när vissa kriterier i församlingens verksamhet, förvaltning eller ekonomi uppfylls ska initiera en förändringsprocess.

Kyrkomötet gav 2020 kyrkostyrelsen i uppgift att uppdatera kriterierna i kyrkostyrelsens cirkulär 21/2016 (trösklarna för ingripande) samt förutsatte att kyrkostyrelsen och domkapitlen vidtar behövliga åtgärder för att församlingarna årligen ska granska sin situation utgående från kriterierna för ingripande i samband med behandlingen av verksamhetsberättelsen och bokslutet. Kyrkomötets förvaltningsutskott ansåg att kriterierna för ingripande ska vara klart avgränsade för att ge tillräckliga förutsättningar för såväl församlingens självutvärdering som för domkapitlens möjlighet att på enhetliga grunder bedöma församlingarnas situation i olika stift och vid behov vidta åtgärder för att göra en utredning av församlingens förmåga att klara sig som självständig församling. Det ansåg också att de kriterier som gäller församlingens ekonomi ska användas i första hand. De nya anvisningarna bör grunda sig på församlingens självutvärdering enligt de kriterier som kyrkostyrelsen fastställt. Självutvärderingen ska göras årligen i samband med bokslutet och verksamhetsberättelsen genom att spegla församlingens situation mot de kriterier för ingripande som nämns i kyrkostyrelsens anvisningar.

Kyrkostyrelsen godkände i november 2021 de nya anvisningarna som har utarbetats i samarbete med representanter för domkapitlen. De tidigare trösklarna för ingripande ersattes med indikatorer för en församling i kris. Det är i första hand församlingen som är skyldig att se till att den har tillräckliga resurser för att fullgöra sin grundläggande uppgift. Målet är att ge församlingarna anvisningar om hur de själva aktivt och regelbundet kan följa upp församlingens ekonomiska utveckling, förvaltning och verksamhet samt uppmuntra församlingarna till att på eget initiativ vidta korrigerande åtgärder om indikatorerna uppfylls. Att en indikator uppfylls betyder att indikatorns gränsvärden överstigs (eller understigs, beroende på indikatorn). I kyrkolagen föreskrivs att domkapitlet har till uppgift att utöva tillsyn över församlingarnas verksamhet och förvaltning. Denna uppgift och den initiativrätt som föreskrivs separat för domkapitlen befullmäktigar domkapitlet att vidta

åtgärder om indikatorerna uppfylls i församlingen, församlingen inte själv har vidtagit några åtgärder eller om de åtgärder som vidtagits på eget initiativ inte korrigerar situationen.

De principer för god förvaltning som tryggas i 21 § i grundlagen styr verksamheten också när det är fråga om att utreda församlingens verksamhetsförutsättningar samt ändra församlingsstrukturen till följd av ett eventuellt initiativtagande. Till de principer för god förvaltning som anges i 2 kap. i förvaltningslagen (434/2003) hör bland annat likabehandlingsprincipen och principen om tillitsskydd. Likabehandling innebär att alla ska behandlas lika i liknande situationer. Detta kan också gälla det samfund som församlingens medlemmar bildar. Tillitsskyddet är förenat med bland annat kraven på enhetlighet i myndighetsverksamheten. Målet med anvisningarna är därför att för enhetliga stiftens verksamhet i liknande situationer samt att ge församlingarna en tydligare bild av i vilka situationer domkapitlet kan ta initiativ till ändringar i församlingsstrukturen, om de uppfyllda indikatorer som upptäckts vid församlingens självutvärdering inte har lett till åtgärder för att rätta till situationen på eget initiativ.

Anvisningen från 2021 har uppdaterats med anledning av den kyrkolagstiftning som trädde i kraft i juli 2023 (kyrkolagen 652/2023 och kyrkoordningen 657/2023). Samtidigt har vissa indikatorer preciserats.

2. Konstaterande av ändringsbehov

Med hjälp av nedannämnda indikatorer för en församling i kris kan förutsebara eller akuta utmaningar i fråga om ekonomin, verksamheten och förvaltningen identifieras i församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna.

Församlingarna/de kyrkliga samfälligheterna ska varje år i samband med bokslutet bedöma om indikatorerna för verksamheten, förvaltningen och ekonomin uppfylls och vidta behövliga åtgärder för att bereda en eventuell strukturförändring. Också domkapitlet ska initiera en ändringsprocess om indikatorerna ger anledning till det.

Kyrkolagen innehåller bestämmelser om förutsättningarna för en ändring av församlingsindelningen, till vilka de nedan nämnda indikatorerna för ekonomi, förvaltning och verksamhet anknyter.

KL 2:13 Förutsättningar för ändring av församlingsindelningen

Församlingsindelningen kan ändras, om ändringen är ändamålsenlig med hänsyn till fullgörandet av kyrkans uppgift och förbättrar församlingarnas eller den kyrkliga samfällighetens förmåga att fungera, verksamhetens lönsamhet eller församlingsmedlemmarnas språkliga rättigheter.

Församlingsindelningen får ändras endast av särskilt vägande skäl, om ändringen leder till att det språk som är majoritetsspråk i församlingen blir minoritetsspråk.

Indikatorer för en församling i kris – ekonomi

Det finns fyra ekonomiska indikatorer och dessa beskrivs närmare i bilaga 1. Det bör noteras att det i fråga om varje indikator kan finnas vägande skäl till varför någon av dem uppfylls. Sådana skäl kan vara investeringar, omorganisering av personalstrukturen eller enskilda situationer. Om trenden dock klart visar att ekonomin utvecklar sig i negativ riktning ska församlingsekonomis hållbarhet granskas.

- 1) **Räkenskapsperiodens resultat** utan poster av engångskaraktär är negativt två år i följd eller kyrkoskattesatsen är 2,0 (eller högre).
- 2) I **församlingens balansräkning** kommer de föregående räkenskapsperiodernas överskott/underskott utifrån bokslutet sannolikt att visa ett underskott och det går inte att med kalkyler visa att det skulle kunna täckas under de följande tre åren utan intäkter av engångskaraktär eller försäljning som överskrider det som anges i skogsvårdsplanen.
- 3) **Likviditeten** understiger 90 dagar eller försämras tre år i följd.
- 4) **Personalkostnadernas** andel av verksamhetskostnaderna ökar tre år i följd.

Varje år när den ekonomiska statistiken färdigställts skickar kyrkostyrelsen uppgifter till stiftens domkapitel om de församlingar där indikatorerna för en församling i kris uppfylls.

Indikatorer för en församling i kris – verksamhet och förvaltning

Brister i de nedan uppräknade aspekterna av församlingens verksamhet och förvaltning utgör verksamhets- och förvaltningsindikatorerna för en församling i kris. Problem i anslutning till förvaltnings- eller verksamhetskulturen kan märkas i form av brister på flera olika punkter. De indikatorer som gäller dessa punkter beskrivs närmare i bilaga 2.

1) Församlingens samhälleliga uppgifter

- Bristfälligt handhavande av begravningsverksamheten eller begravningsplatsen

- Missförhållanden i skötseln av underhållet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och i lösöre

2) Församlingens förvaltning och myndighetsverksamhet

- Problem i fråga om organens sammansättning och funktion
- Bristfälligt förvaltningsförfarande

3) Församlingens verksamhetsorganisation

- Uppenbara brister och försummelser vid upprätthållandet av en verksamhet i enlighet med de grundläggande uppgifterna (KL 3:1)
- Antalet medlemmar i församlingen har under de senaste fem åren sjunkit med 15 procent och är vid bedömningstillfället under 2 000 medlemmar
- En verksamhetskultur som är stel, inskränkt, isolerad och/eller oförmögen att förnya sig

4) Ledarskapet i församlingen

- Svagheter i ledarskapet
- Avsaknad av strategiska riktlinjer till stöd för ledningen, såsom verksamhetsplan, församlingens strategi/policy/mission/vision, fastighetsstrategi, personalplan, utbildningsplan eller beredskapsplan
- Underlåtenhet att ingripa i långvariga problem som förekommer i församlingens operativa ledning
- Ovilja till samarbete med närliggande församlingar, övriga församlingar i prostriet och/eller med domkapitlet

5) Församlingens anställda

- Antalet anställda
- Återkommande problem med personalens arbetshälsa
- Problemen med tillräcklig personal och rekryteringen av den granskas enligt verksamhetssektor.

Åtgärderna när indikatorerna uppfylls

När indikatorerna för en församling i kris uppfylls ska följande åtgärder vidtas:

- Församlingen ska lägga till en utredning av de punkter där en indikator uppfylls i bokslutets verksamhetsberättelse och göra upp en åtgärdsplan för att korrigera situationen.
- När en ekonomisk indikator för en församling i kris uppfylls kan också domkapitlet börja tillämpa ekonomisk styrning.
- Om utredningen av ekonomin, verksamheten och förvaltningen visar att församlingens resurser inte räcker till för att säkerställa en bra församlingsverksamhet, ska församlingen inleda förhandlingar om församlingsstrukturen.

- Om församlingen förhållit sig passiv när indikatorerna för ekonomi, förvaltning och verksamhet uppfyllts, ska domkapitlet ta initiativ i ärendet. Ju fler indikatorer som uppfylls, desto snabbare måste det vidtas åtgärder.

Exempel på eventuella korrigerande åtgärder som kan vidtas när de ekonomiska indikatorerna uppfylls:

- Gör en bedömning av kostnadsstrukturen per verksamhetssektor och kostnadsslag, en realistisk uppskattning av vilka kostnader som kan minskas och en plan för hur ekonomin kan balanseras
- Gör upp en fastighetsstrategi där det ingår en plan över de investeringar som krävs på grund av de kommande årens renoveringsbehov och över möjligheten att avyttra en del av den fasta egendomen
- Undersök möjligheterna att öka intäkterna, exempelvis genom att höja avgifterna inom begravningsverksamheten inom gränserna för regleringen eller höja kyrkoskattesatsen
- Utred orsakerna till de ökade personalkostnaderna samt personalstrukturen och gör upp en personalplan med målet att nå inbesparingar exempelvis genom pensionsavgångar
- Utred möjligheten till gemensamma befattningar med grannförsamlingarna
- Undersök övriga möjligheter till samverkan
- Utred församlingsmedlemmarnas möjlighet att delta i verksamheten och i planeringen av den.

Exempel på möjliga korrigerande åtgärder när indikatorerna för verksamheten och förvaltningen uppfylls:

- Gör upp tydligare anvisningar för förvaltningen och spelregler för organen
- Förtydliga ledningens ansvarsområden
- Kartlägg personalens kompetens och avhjälپ bristande kompetens eller yrkeskunskap med hjälp av personalutbildning
- Gör en kollegial granskning av verksamheten i motsvarande församlingar och utveckla den egna verksamheten utgående från jämförelsen
- Ordna arbetshandledning individuellt eller i grupp exempelvis i samarbete med företagshälsovården
- Utred möjligheten till gemensamma befattningar med grannförsamlingarna
- Planera församlingens verksamhet tillsammans med församlingsmedlemmarna.

3. Beredning av en strukturförändring

Processen för att ändra församlingens struktur kräver noggrann beredning. För beredningen är det i allmänhet bra att utse en separat styrgrupp. I det inledande skedet finns det skäl att kartlägga de

olika intressentgrupper, samarbetsparter och -partner med vilka beredningen ska göras. I beredningsskedet kan också möjligheterna till samarbete med en eller flera församlingar kartläggas.

I början av beredningen är det bra att göra upp en separat kommunikationsplan till stöd för beredningen och projektet. Redan i ett tidigt skede bör de förtroendevalda och hela personalen inkluderas i beredningen av förändringen på ett bredare plan. Det här innebär bland annat att föra en öppen kommunikation, ordna hörande, skapa delaktighet i processen och att hantera de känslor som väcks i samband med ändringsplanerna. Vid sidan av personalen är församlingsmedlemmarna en viktig intressentgrupp och för dem ska det redan i beredningsskedet ordnas möten för diskussion hörande och de ska också annars aktivt informeras om ärendet.

KL 3:3, 1–3 Församlingsmedlemmars möjligheter att delta och påverka samt deras initiativrätt

En församlingsmedlem har rätt att delta i församlingens verksamhet och påverka beslutsfattandet i församlingen. Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet ska se till att det finns mångsidiga möjligheter att delta och påverka.

Församlingsmedlemmarna ska på lämpligt sätt ges tillräcklig information om ärenden av allmänt intresse som är aktuella i församlingen eller den kyrkliga samfälligheten, om planer som gäller sådana och om behandling och avgörande av ärendena. Församlingen ska informera om på vilka sätt det går att delta i och påverka beredningen av beslut.

Möjligheterna att delta och påverka kan särskilt främjas genom att församlingen ordnar möten för diskussion och hörande och tar reda på församlingsmedlemmarnas åsikter innan beslut fattas.

I beredningsskedet ska särskild vikt också fästas vid församlingens språksituation som eventuellt kan förändras till följd av förändringsprocessen. Beslut om ändring av församlingsindelningen får inte fattas utan synnerligen vägande skäl, om församlingsindelningen har som följd att medlemmarna av den språkliga majoriteten kommer att utgöra en språklig minoritet i en ny eller en tidigare församling (KL 2:13,2). Om det finns ett synnerligen vägande skäl ska det redan i beredningsskedet fästas särskild vikt vid hur det andliga livet ordnas för dem som hör till minoritetsspråkgruppen i den nya situationen.

Vid beredningen av strukturförändringsprocessen ska man kartlägga och fatta beslut om huruvida det till exempel finns anledning att avstå från att göra vissa investeringar eller ändra befattningar under den tid som processen pågår.

Under hela beredningsskedet och strukturförändringsprocessen ska församlingen utföra sitt egentliga grundläggande arbete. Det grundläggande arbetet löper smidigare när personalen får ta del av beredningen, får tillräckligt med information om förändringen samt verktyg och stöd för att hantera de känslor som den väcker. Utomstående sakkunniga kan användas som stöd i processen. Det är också bra om den egna företagshälsovården känner till ärendet, för att den ska vara beredd att erbjuda det stöd som de anställda behöver.

Vid sidan av församlingen/församlingarna kan också domkapitlet eller biskopen inleda ett beredningsskede som via en utredning leder/kan leda till att domkapitlet tar ett initiativ i ärendet.

4. Utredning

När det behövs en strukturförändring och det står klart vem det är som är partnern eller partnerna i förändringen ska det göras en utredning av församlingarnas nuläge, om detta inte redan har gjorts under den inledande beredningen. Utredningen får gärna också innehålla en beskrivning av målen för verksamheten och ekonomin samt av den framtida verksamhetsmodellen, ekonomin och förvaltningen, inklusive personalbehovet till stöd för förändringsprocessen. Utredningen kan göras av de av församlingarnas egna resurser som deltar i projektet eller av en tillsatt utredare. Också domkapitlet kan inleda en utredning genom att tillsätta en eller flera utredare som utöver den tilldelade utredningsuppgiften också lägger fram ett förslag antingen om en ändring av församlingsindelningen eller till grundstadga för en kyrklig samfällighet (KO 2:2,1 och KO 13:2).

Utredningen är en gemensam process för församlingarna. När utredningen inleds rekommenderas det att det bildas en styrgrupp för utredningen bestående av ledande tjänsteinnehavare och förtroendemän i de församlingar som deltar i projektet. Styrgruppen förhandlar om de specialvillkor som är viktiga för församlingarna och möjligheterna att samordna dem. En eventuell utredare kan också reflektera över de aspekter som framkommit i utredningen och riktlinjerna för utredningen tillsammans med styrgruppen.

KO 2:1,1 Initiativ till ändring av församlingsindelningen

Ett initiativ till ändring av församlingsindelningen ska lämnas till domkapitlet. Initiativet ska motiveras och en redogörelse som behövs för bedömningen av ärendet ska bifogas. Om initiativet gäller överföring av en församlings område till en annan församling ska området i fråga specificeras. Till ett initiativ av församlingsrådet ska fogas ett utlåtande av gemensamma kyrkofullmäktige.

KO 2:2,1 Beredning av en ändring av församlingsindelningen

Domkapitlet kan utse en eller flera utredare som ska bereda ändringen av församlingsindelningen eller bildande, ändring eller upplösning av en kyrklig samfällighet och lägga fram ett förslag om detta. Utredaren har rätt att granska handlingar som gäller församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas verksamhet, förvaltning och ekonomi samt att av deras myndigheter få hjälp för att kunna utföra sin uppgift. Utredaren ska till domkapitlet lämna sitt förslag och övriga handlingar som utredningen gett upphov till.

KO 3:40, 1 och 2 Förslag till grundstadga

Kyrkoråden eller de gemensamma kyrkoråden ska bereda ett förslag till grundstadga för en kyrklig samfällighet. Initiativ till beredningen ska tas av kyrkorådet i den församling eller av gemensamma kyrkorådet i den kyrkliga samfällighet som har det största antalet närvarande medlemmar. Om församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna inte kan enas om grundstadgan och egendomsförteckningen utser domkapitlet en utredare som ska utarbeta ett förslag. Domkapitlet kan även i övrigt vid behov utse en utredare.

Utredaren har rätt att granska handlingar som gäller församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas verksamhet, förvaltning och ekonomi samt att av deras myndigheter få hjälp för att kunna utföra sin uppgift.

Syftet med utredningen är att skapa information för förändringsprocessen och till stöd för bedömningen av formen på strukturförändringen. Utredningens innehåll och omfattning bedöms från fall till fall. När domkapitlet tillsätter en utredare fastställer det samtidigt uppgiftens innehåll, mål och omfattning.

I utredningen är det bra att först beskriva nuläget i de församlingar som deltar i projektet i form av medlemsantal, ekonomi, verksamhet, fastigheter och förvaltning. Det är också ändamålsenligt att spegla nuläget mot det förgångna till exempel med hjälp av förändringarna i verksamheten och organen samt medlemsutvecklingen och förändringarna i antalet anställda. Särskild vikt ska fästas vid de aspekter av församlingens ekonomi eller förvaltning och verksamhet där de indikatorer som avses i kapitel 2 har uppfyllts. Utredningen ska också innehålla uppskattningar om hur medlemsantalet kommer att utvecklas och skatteinkomstprognoser samt bedömningar av hur dessa påverkar församlingarnas ekonomi, verksamhet och förvaltning. De senaste uppgifterna om den ekonomiska församlingseenheten och skatteinkomstprognoserna samt ett ekonomiverktyg för församlingsstrukturerna finns på webbplatsen [Sacrista.fi](https://sakasti.fi). **[Grunderna för budgetberedningen och ekonomiska prognoser - Sacrista](https://sakasti.fi/hallinto-ja-talous/seurakuntatalous/talouden-ennusteita/)** (<https://sakasti.fi/hallinto-ja-talous/seurakuntatalous/talouden-ennusteita/>).

Genom beskrivningen av nuläget och framtidsprognoserna blir det tydligare motiverat varför det finns skäl att göra en ändring, vad som är målet med ändringen och eventuella medel för att få ändringen till stånd. Om slutresultatet blir en ändring av församlingsindelningen bör det motiveras hur ändringen bäst kan genomföras. Om det bildas en kyrklig samfällighet ska utredningen innehålla ett förslag till grundstadga.

Utredningen får också gärna innehålla de första riktlinjerna för hur verksamheten och förvaltningen ska planeras och genomföras i den nya situationen. Om det till exempel genomförs en ändring av församlingsindelningen bör det framgå hur församlingens uppgifter såsom gudstjänster, kyrkliga förrättningar, begravningsverksamheten, det fostrande arbetet, diakonin och så vidare ska fullgöras i det nya eller utvidgade området och vilka av församlingarnas fastigheter som också i fortsättningen ska användas för att fullgöra församlingens uppgift. Likaså bör det dras upp riktlinjer för hur det nya eller utvidgade områdets förvaltning ska ordnas, vilka organ som krävs och hur dessa bildas samt om det är ändamålsenligt att en kapellförsamling eller ett församlingsdistrikt bibehåller sin områdesförvaltning. När eventuella personalöverföringar dryftas ska Kyrkans samarbetsavtal, som styr samarbetsförfarandet, tas i beaktande. Samarbetsavtalet tillämpas på samarbetet mellan arbetsgivaren och personalen och på arbetarskyddssamarbetet i kyrkan och dess församlingar. Kyrkans samarbetsavtal finns på adressen [Avtal - evl.fi](https://evl.fi/arbetsmarknadsverk/avtal) (<https://evl.fi/arbetsmarknadsverk/avtal>).¹

När en kyrklig samfällighet bildas är det likaså bra att i utredningen motivera de riktlinjer för den kyrkliga samfälligheten som ska tas in i grundstadgan, inte bara i fråga om de lagstadgade uppgifterna utan även de uppgifter som överförs, församlingarnas uppgifter, gränserna mellan den kyrkliga samfällighetens och församlingarnas beslutanderätt, grunden för fördelning av skatteintäkter mellan församlingarna, den kyrkliga samfällighetens förvaltning och överföringen av egendom som hör till församlingarna till den kyrkliga samfälligheten. Utöver dessa grunder ska utredningen även innehålla förslag till såväl en grundstadga som en förteckning över den egendom som ska överföras.

¹ Kyrkomötet har i november 2023 godkänt ett lagförslag, som gäller samarbetet inom evangelisk-lutherska kyrkan. Den kommande lagen reglerar noggrannare än i nuläget de omställningsförhandlingar som ska föras med företrädarna för personalen vid en ändring av församlingsindelningen. Lagen träder i kraft när riksdagen har godkänt lagförslaget. I dagsläget vet man inte när lagen kommer att träda i kraft.

5. Ändring av församlingsindelningen

Initiativ

Initiativ till ändring av församlingsindelningen tas av församlingens kyrkofullmäktige. Om ändringen av församlingsindelningen sker inom en kyrklig samfällighet är det församlingsrådet som har initiativrätten. Också stiftets domkapitel och biskopen har självständig initiativrätt i ärendet.

Det finns skäl att ta det slutliga initiativet först efter en noggrann beredning och slutförd utredning. Om församlingarna har nått samförstånd under beredningen och utredningen, kan kyrkofullmäktige eller församlingsrådet i de församlingar som deltagit i beredningarna lägga fram ett initiativ med samma innehåll, vilket påskyndar ändringsprocessen i domkapitlet och kyrkostyrelsen.

Den planerade ändringen av församlingsindelningen ska framgå av initiativet. De vanligaste ändringarna har under den senaste tiden varit att en församling ansluts till en annan församling eller att församlingar upplöses och en ny församling bildas varvid den nya församlingen bildas på de upplösta församlingarnas område. Andra möjliga ändringar av församlingsindelningen är att ett församlingsområde delas mellan två eller flera församlingar så att den uppdelade församlingen upphör och församlingens område delvis överförs till en annan församling. Dessa former är mer ovanliga, eftersom församlingsindelningen enligt 2 kap. 1 § 1 mom. i kyrkolagen följer kommunindelningen så att området för en församling eller kyrklig samfällighet utgörs av området för en eller flera kommuner. Det är endast på språkliga grunder som det inom samma område kan finnas flera församlingar.

I initiativet bör också fastslås överföringen eller fördelningen av egendom, skulder och ansvarsområden samt förvaltningen av eventuella frivilliga fonder eller donationsegendom efter ändringen av församlingsindelningen (se KL 2:15). Det bör också nämnas hur den nya eller utvidgade församlingens organ kommer att bildas. Det eventuella innehållet i ett initiativ om ändring av församlingsindelningen beskrivs i bilaga 3.

Om församlingarna som deltar i ändringen av församlingsindelningen har samarbetat kring beredningen av ändringen, lämnar kyrkofullmäktigena initiativen om ändringen av församlingsindelningen till domkapitlet. Församlingsråden lämnar sina initiativ till gemensamma kyrkofullmäktige, som ger sitt utlåtande om ärendet och sänder initiativen till domkapitlet. En församling kan också ensam ta ett initiativ om den önskade ändringen, varvid innehållet vanligtvis är mer begränsat än det ovan beskrivna. Också i det fallet sänds initiativet till domkapitlet antingen direkt eller, i en kyrklig samfällighet, via gemensamma kyrkofullmäktige.

KL 2:11 Ändring av församlingsindelningen

Med ändring av församlingsindelningen avses att

- 1) en församling upphör när den ansluter sig till en annan församling,
- 2) församlingar upphör när de går samman i en ny församling,
- 3) en församlings område delas mellan två eller flera församlingar så att den församling som delas upphör,
- 4) en del av en församlings område överförs till en annan församling,
- 5) en ny församling bildas, eller
- 6) en församling upplöses.

Beslut om ändring av församlingsindelningen fattas av kyrkostyrelsen.

KL 2:14, 1 Initiativ till ändring av församlingsindelningen

Initiativ till ändring av församlingsindelningen kan tas av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet i en församling samt av domkapitlet eller biskopen. Om behovet av att ändra församlingsindelningen är en följd av en ändring av kommunindelningen eller gäller andra än finskspråkiga, svenskspråkiga eller tvåspråkiga församlingar, kan även kyrkostyrelsen inleda ärendet.

KO 2:1 Initiativ till ändring av församlingsindelningen

Ett initiativ till ändring av församlingsindelningen ska lämnas till domkapitlet. Initiativet ska motiveras och en redogörelse som behövs för bedömningen av ärendet ska bifogas. Om initiativet gäller överföring av en församlings område till en annan församling ska området i fråga specificeras. Till ett initiativ av församlingsrådet ska fogas ett utlåtande av gemensamma kyrkofullmäktige.

Domkapitlet kan avslå initiativet direkt om det är uppenbart oändamålsenligt. Om samma initiativ inleds på nytt inom ett år från beslutet om avslag ska det tas till beredning.

När man har fattat beslut om initiativet ska detta utan dröjsmål meddelas församlingsmedlemmarna genom att man publicerar ett meddelande på församlingarnas webbplats i enlighet med de förfaranden som gäller vid offentliga kungörelser. Ansvar för att publicera meddelandet har kyrkorådet eller församlingsrådet i varje församling som är föremål för en planerad ändring av församlingsindelningen, även i de fall när initiativet har tagits av församlingen ensam, av domkapitlet eller av biskopen.

I meddelandet om initiativet är det bra att nämna dels initiativtagaren och vilken typ av ändring av församlingsindelning i enlighet med 2 kap. 11 § i kyrkolagen det är fråga om, dels vilka församlingar som initiativet gäller och vilka förutsättningar för ändringen av församlingsindelningen som anses vara uppfyllda. Av meddelandet ska också framgå var man kan få mer information om initiativet.

I meddelandet ska också redogöras för församlingsmedlemmarnas rätt att lämna ett ställningstagande till domkapitlet inom 14 dagar från det att kungörelsen om initiativet offentliggjordes samt uppges domkapitlets kontaktinformation. Om initiativet tagits av biskopen eller domkapitlet är det god praxis att domkapitlet utarbetar meddelandetexten. I kungörelsen ska dessutom nämnas den tidpunkt när meddelandet har offentliggjorts på webbplatsen. Meddelandet ska hållas tillgängligt på församlingens webbplats i 14 dagar efter publiceringsdagen, dvs. under samma tid som församlingsmedlemmarna har rätt att lämna sitt ställningstagande till domkapitlet.

KL 2:14, 2-4 Initiativ till ändring av församlingsindelningen

Kyrkorådet eller församlingsrådet ska utan dröjsmål informera om initiativet med iakttagande av bestämmelserna om offentliga kungörelser i 10 kap. 28 § och i kyrkoordningen.

Församlingsmedlemmarna ska ges tillfälle att lämna ett ställningstagande i fråga om initiativet till domkapitlet inom 14 dagar från det att kungörelsen om initiativet offentliggjordes.

Om kyrkostyrelsen beslutar att en del av församlingen ska överföras till en annan församling på motsvarande sätt som enligt ett beslut som statsrådet eller ett ministerium har fattat med stöd av 19 § och 21 § 1 eller 2 mom. i kommunstrukturlagen (1698/2009), tillämpas inte 2 och 3 mom. i denna paragraf.

KL 10:28 Offentliga kungörelser

Kungörelser som ska tillkännages för församlingsmedlemmarna ska hållas tillgängliga i det allmänna datanätet, om inte något annat föreskrivs eller följer av sekretessbestämmelserna.

Kungörelserna ska finnas i det allmänna datanätet i 14 dygn, om inte något annat följer av sakens natur. De personuppgifter som ingår i kungörelsen ska avlägsnas från datanätet när den ovannämnda tiden går ut.

KO 10:2 Offentliga kungörelser

Utöver vad som föreskrivs om offentliga kungörelser i kyrkolagen ska kungörelsen tillkännages i en dags- eller lokaltidning med allmän spridning på orten, i församlingens tidning eller i en motsvarande elektronisk publikation. Vid tillkännagivandet av kungörelsen publiceras dess ämne och huvudsakliga innehåll i tidningen. En kungörelse som enligt föreskrifterna ska publiceras, ska publiceras i sin helhet.

Om kungörelsen gäller flera församlingar ska den publiceras i samtliga församlingar.

Avtal mellan de församlingar som ändringen gäller

När ett projekt som gäller en ändring av församlingsindelningen är anhängigt kan de församlingar som ändringen gäller ingå ett inbördes avtal, där man bl.a. behandlar hur verksamheten och förvaltningen ska organiseras i den nya eller utvidgade församlingen samt personalens placering. Avtalet kan upprättas i samband med beredningen av ändringen av församlingsindelningen efter att ändringsprojektet blivit anhängigt. En ändring av församlingsindelningen anses ha blivit anhängig när man i församlingarna har fattat beslut om att vidta förberedelser inför ändringen eller senast när det tagits ett initiativ i ärendet. Avtalet godkänns av kyrkofullmäktige och församlingsråden i de berörda församlingarna. Ett avtal mellan kyrkofullmäktige och församlingsråden som upprättats i samband med beredningen av en ändring av församlingsindelningen blir bindande för församlingen samtidigt som kyrkostyrelsens beslut om ändringen av församlingsindelningen.

Om en församling ansluts till en annan församling eller upplöses eller om en tjänst eller uppgift i församlingen blir onödig på grund av att församlingens område minskar, ska församlingens tjänsteinnehavare och arbetstagare i anställningsförhållanden som gäller tills vidare förflyttas till för dem lämpliga tjänster eller uppgifter i arbetsavtalsförhållande i den utvidgade eller nya församlingen eller i den kyrkliga samfälligheten i fråga. Således ska kyrkofullmäktigena och församlingsråden godkänna ett avtal om placeringen av prästerna och den övriga personalen. I fråga om kyrkoherdarna är det domkapitlet som har denna befogenhet. Om församlingsråden inte har ingått något avtal om placeringen av de andra prästerna före kyrkostyrelsens beslut, fattar domkapitlet beslut om placeringen av såväl kyrkoherden som av de andra prästerna. (KL 4:6, 1 mom. 4 punkten underpunkt e)

I samband med en ändring av församlingsindelningen kan man också avtala om förvaltningen av ett delområde i den utvidgade eller nya församlingen. Avtalet är bindande för församlingarna om ändringen av församlingsindelningen genomförs. Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet i den utvidgade eller nya församlingen kan även senare ordna förvaltningen av ett delområde i församlingen i syfte att trygga fullgörandet av församlingens uppgift samt möjligheterna för medlemmarna att delta och påverka i frågor som gäller det delområde där de bor, även om detta inte skulle ha avtalats i samband med förhandlingarna om ändringen (KL 3:8).

Lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan (653/2023)

34 § Förflyttning av personal

Om en församling ansluts till en annan församling eller upplöses eller om en tjänst eller uppgift i församlingen blir onödig på grund av att församlingens område minskar, ska församlingens tjänsteinnehavare och arbetstagare i anställningsförhållanden som gäller tills vidare förflyttas till för dem lämpliga tjänster eller uppgifter i arbetsavtalsförhållande i den utvidgade eller nya församlingen eller i den kyrkliga samfälligheten i fråga.

Bestämmelser om beslutanderätten när det gäller indragning av kyrkoherdetjänster vid bildandet av nya församlingar finns i kyrkolagen. När ändringen av församlingsindelningen träder i kraft upphör kyrkoherdetjänsten i den församling som upphör eller den kyrkoherdetjänst som ska dras in när en ny församling bildas, och tjänsteinnehavaren förflyttas då till en kaplans-tjänst i den utvidgade eller nya församlingen.

Tjänsteinnehavare och arbetstagare som förflyttas har rätt att få de förmåner som hör till anställningsförhållandet i en sådan form att förmånerna vid tidpunkten för förflyttningen inte är ofördelaktigare än de motsvarande förmåner som dessa personer hade tidigare.

35 § 1 och 2 mom. Avtal om placering av personalen

Om syftet med ett initiativ till ändring av församlingsindelningen är att helt eller delvis ansluta en församling till en annan församling eller att upplösa församlingar och bilda en ny församling i stället för dem, ska kyrkofullmäktigena och församlingsråden godkänna ett avtal om placeringen av prästerna och den övriga personalen. Om syftet med initiativet är att dela en församling på geografisk eller språklig grund så att det bildas en ny församling, ska avtalet om placeringen av prästerna och den övriga personalen godkännas av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet i den församling som delas.

Bestämmelser om beslutanderätten när det gäller placeringen av kyrkoherdar och andra präster finns i kyrkolagen.

KO 2:3 Avtal om ordnande av förvaltningen av ett delområde i församlingen

När en ändring av församlingsindelningen är aktuell kan kyrkofullmäktige eller församlingsrådet ingå ett avtal om hur förvaltningen av det berörda delområdet ska ordnas. Avtalet träder i kraft samtidigt som kyrkostyrelsens beslut om ändringen av församlingsindelningen.

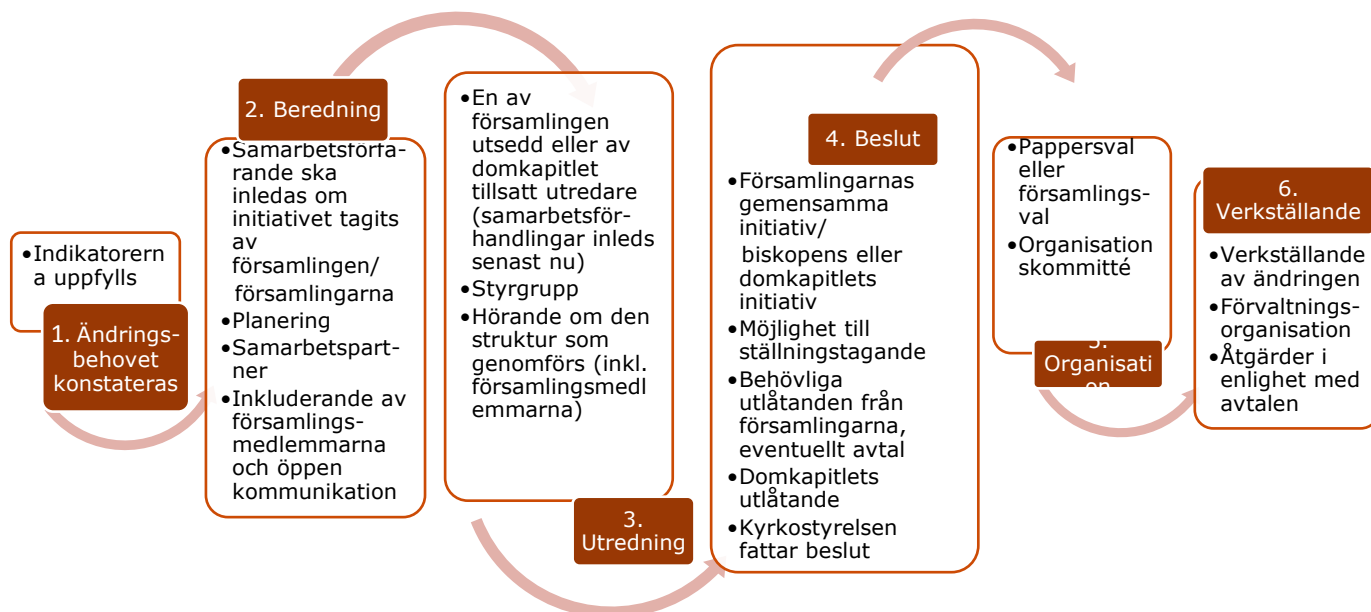
Domkapitlets och kyrkostyrelsens uppgifter

När domkapitlet har fått initiativet eller initiativen begär det vid behov ytterligare utredningar och utlåtanden. Kyrkofullmäktige, församlingsrådet och gemensamma kyrkofullmäktige i de församlingar och kyrkliga samfälligheter som den föreslagna ändringen gäller ska av domkapitlet höras om initiativet, utredningen och församlingsmedlemmarnas ståndpunkt. Domkapitlet ska beakta nämnda handlingar när det överväger sitt beslut.

Vid ändringar av församlingsindelningen som församlingarna bereder tillsammans fattar församlingens organen i allmänhet samstämmiga beslut om innehållet i initiativet, varvid domkapitlet inte längre behöver höra församlingarna om initiativet. Däremot om församlingsmedlemmar framför ståndpunkter om initiativet eller domkapitlet skaffar ytterligare utredningar som inverkar eller kan inverka på beslutsfattandet, måste man begära nödvändiga utlåtanden om dessa från församlingarna. Församlingarna måste då behandlas likvärdigt. Om domkapitlet anser initiativen vara uppenbart oändamålsenliga, kan det förkasta initiativen. I annat fall ger domkapitlet sitt utlåtande om församlingarnas initiativ samt lämnar initiativen och utlåtandena till kyrkostyrelsen.

Om församlingen ensam har tagit initiativet till ändringen av församlingsindelningen och det inte måste anses vara oändamålsenligt eller om domkapitlet eller biskopen har tagit initiativet, sköter domkapitlet beredningen och utredningen av ändringen av församlingsindelningen. Innan domkapitlet fattar sitt beslut ska det höra kyrkofullmäktige, församlingsrådet och gemensamma kyrkofullmäktige i de församlingar och kyrkliga samfälligheter som den föreslagna ändringen gäller om initiativet. Likaså ska det beakta församlingsmedlemmarnas eventuella ställningstaganden i fråga om initiativet och utlåtanden om dessa. Om innehållet i initiativet ändras under utredningsarbetets gång eller efter remissbehandlingen ska det ordnas ett nytt hörande om det ändrade initiativet. Dessutom ska domkapitlet be Institutet för de inhemska språken om ett utlåtande om församlingens namn, om det planerade namnet inte tidigare har varit ett namn på en församling eller om det finns andra skäl att kontrollera att namnet är lämpligt. Därefter ska domkapitlet snabbt sända handlingarna jämte sitt eget utlåtande till kyrkostyrelsen.

Kyrkostyrelsen fattar beslut i ärendet om ändring av församlingsindelningen. I samband med beredningen kontrollerar kyrkostyrelsen att man i den tidigare beredningen har förfarit på det sätt som avses i lagen och kyrkoordningen och att förutsättningarna för en ändring av församlingsindelningen uppfylls. Församlingsindelningen kan ändras om ändringen är ändamålsenlig med hänsyn till fullgörandet av kyrkans uppgift och förbättrar församlingarnas eller den kyrkliga samfällighetens förmåga att fungera, verksamhetens lönsamhet eller församlingsmedlemmarnas språkliga rättigheter. Församlingsindelningen får ändras endast av särskilt vägande skäl, om ändringen leder till att det språk som är majoritetsspråk i församlingen blir minoritetsspråk.

KL 2:11 Ändring av församlingsindelningen

Med ändring av församlingsindelningen avses att

- 1) en församling upphör när den ansluter sig till en annan församling,
- 2) församlingar upphör när de går samman i en ny församling,
- 3) en församlings område delas mellan två eller flera församlingar så att den församling som delas upphör,
- 4) en del av en församlings område överförs till en annan församling,
- 5) en ny församling bildas, eller
- 6) en församling upplöses.

Beslut om ändring av församlingsindelningen fattas av kyrkostyrelsen.

KL 2:12 Ändring av församlingens namn

Namnet på en församling kan ändras med iakttagande av det förfarande som gäller vid ändring av församlingsindelningen.

KL 2:13 Förutsättningar för ändring av församlingsindelningen

Församlingsindelningen kan ändras, om ändringen är ändamålsenlig med hänsyn till fullgörandet av kyrkans uppgift och förbättrar församlingarnas eller den kyrkliga samfällighetens förmåga att fungera, verksamhetens lönsamhet eller församlingsmedlemmarnas språkliga rättigheter.

Församlingsindelningen får ändras endast av särskilt vägande skäl, om ändringen leder till att det språk som är majoritetsspråk i församlingen blir minoritetsspråk.

KL 2:14 Initiativ till ändring av församlingsindelningen

Initiativ till ändring av församlingsindelningen kan tas av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet i en församling samt av domkapitlet eller biskopen. Om behovet av att ändra församlingsindelningen är en följd av en ändring av kommunindelningen eller gäller andra än finskspråkiga, svenskspråkiga eller tvåspråkiga församlingar, kan även kyrkostyrelsen inleda ärendet.

Kyrkorådet eller församlingsrådet ska utan dröjsmål informera om initiativet med iakttagande av bestämmelserna om offentliga kungörelser i 10 kap. 28 § och i kyrkoordningen.

Församlingsmedlemmarna ska ges tillfälle att lämna ett ställningstagande i fråga om initiativet till domkapitlet inom 14 dagar från det att kungörelsen om initiativet offentliggjordes.

Om kyrkostyrelsen beslutar att en del av församlingen ska överföras till en annan församling på motsvarande sätt som enligt ett beslut som statsrådet eller ett ministerium har fattat med stöd av 19 § och 21 § 1 eller 2 mom. i kommunstrukturlagen (1698/2009), tillämpas inte 2 och 3 mom. i denna paragraf.

KO 2:2 Beredning av en ändring av församlingsindelningen

Domkapitlet kan utse en eller flera utredare som ska bereda ändringen av församlingsindelningen eller bildande, ändring eller upplösning av en kyrklig samfällighet och lägga fram ett förslag om detta. Utredaren har rätt att granska handlingar som gäller församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas verksamhet, förvaltning och ekonomi samt att av deras myndigheter få hjälp för att kunna utföra sin uppgift. Utredaren ska till domkapitlet lämna sitt förslag och övriga handlingar som utredningen gett upphov till.

Kyrkofullmäktige, församlingsrådet och gemensamma kyrkofullmäktige i de församlingar och kyrkliga samfälligheter som den föreslagna ändringen gäller ska av domkapitlet höras om initiativet, utredningen och församlingsmedlemmarnas ståndpunkt.

Domkapitlet ska vid behov be Institutet för de inhemska språken om ett utlåtande om församlingens namn, om det planerade namnet inte tidigare har varit ett namn på en församling eller om det finns andra skäl att kontrollera att namnet är lämpligt.

Kyrkostyrelsen kan besluta om en ändring av församlingsindelningen utan de utlåtanden som avses i 2 mom. om det endast krävs en obetydlig ändring av församlingsindelningen till följd av en sådan ändring i den kommunala indelningen som avses i 2 kap. 14 § 4 mom. i kyrkologgen.

6. Bildande av en kyrklig samfällighet

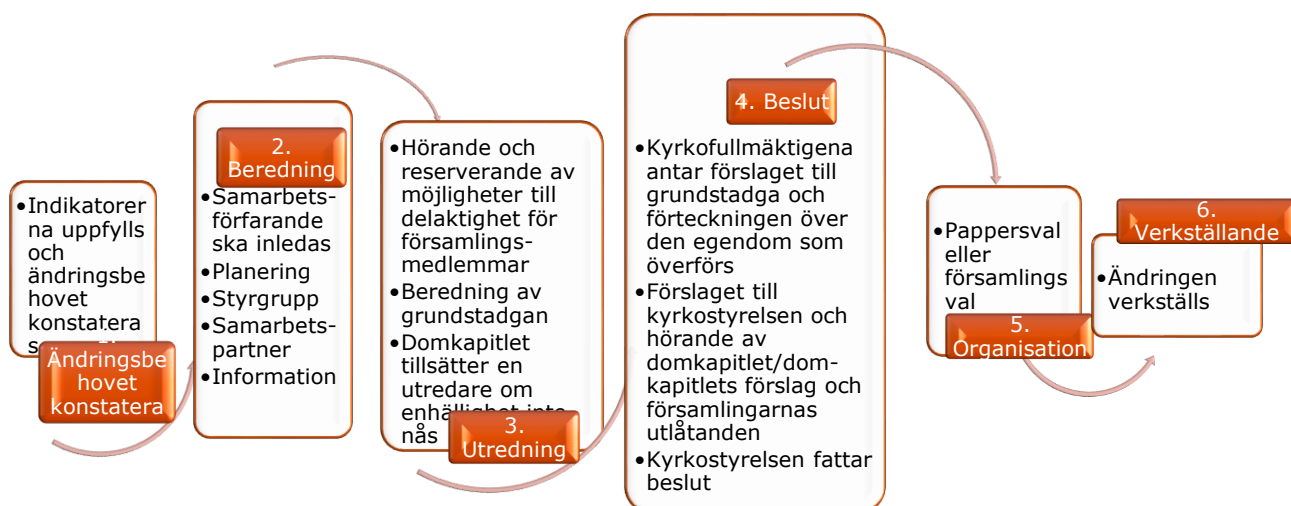
Identifiering av ändringsbehovet och beredning

Bildandet av en kyrklig samfällighet börjar med att man identifierar och fastställer ändringsbehovet. Enligt 3 kap. 40 § i kyrkoordningen ankommer det på kyrkoråden att bereda ett förslag till grundstadga för samfälligheten. Initiativ till beredningen ska tas av kyrkorådet i den församling eller av gemensamma kyrkorådet i den kyrkliga samfällighet som har det största antalet närvarande medlemmar. Det gemensamma förslaget eller det förslag som uppgjorts av den av domkapitlet utsedda utredaren ska vidarebefordras för handläggning i församlingarna. Till beredningsskedet och som en väsentlig del av den här processen hör även att höra och involvera personalen, församlingarna och vid behov också andra intressentgrupper. Beredningsskedet avslutas i och med utredningen.

Fattande av beslut

På basis av utredningen kan ett beslut fattas i ärendet. Det av kyrkofullmäktige godkända förslaget till grundstadga sänds till kyrkostyrelsen för godkännande. Kyrkostyrelsen fattar beslut om bildandet av en kyrklig samfällighet genom att anta dess grundstadga och godkänna förteckningen över den egendom som övergår till samfälligheten. Kyrkostyrelsen beslutar också om en ändring av området för en kyrklig samfällighet genom att godkänna en ändring av grundstadgan.

Innan kyrkostyrelsen kan godkänna grundstadgan bör den ge domkapitlet tillfälle att yttra sig i saken. Om domkapitlet har tillsatt en utredare för projektet är det ändamålsenligt att utredningen fogas som en bilaga till utlåtandet om det inte redan har sänts till kyrkostyrelsen i samband med förslaget till grundstadga. Om bildandet av en kyrklig samfällighet inte hänför sig till en ändring av församlingsindelningen, ska kyrkostyrelsen i sitt beslutsfattande beakta förutsättningarna för en ändring av församlingsindelningen. Det är då möjligt att bilda en kyrklig samfällighet, om bildandet av en kyrklig samfällighet kan anses ändamålsenligt med hänsyn till fullgörandet av kyrkans uppgift och förbättrar församlingarnas eller den kyrkliga samfällighetens förmåga att fungera, verksamhetens lönsamhet eller församlingsmedlemmarnas språkliga rättigheter. Ett särskilt vägande skäl krävs om ändringen leder till att det språk som är majoritetsspråk i församlingen blir minoritetsspråk. Kyrkostyrelsen får inte heller utan särskilda skäl avvika från församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas avtal om överföring av egendom.

Innehållet i grundstadgan

Den kyrkliga samfällighetens grundstadga ska innehålla åtminstone följande uppgifter som nämns i kyrkolagen och kyrkoordningen (KL 3:13 och 3:15 samt KO 3:41):

- Den kyrkliga samfällighetens namn (t.ex. X kyrkliga samfällighet) och hemort
- Vilka församlingar som hör till den kyrkliga samfälligheten
- De ekonomiska och administrativa ärenden som samfälligheten ska sköta:
 - Den kyrkliga samfälligheten ska sköta de ärenden som gäller de till samfälligheten anslutna församlingarnas kyrkobeskattnings, fördelningen av kyrkoskatten och övriga gemensamma inkomster mellan församlingarna samt övrig skötsel av ekonomi och egendom.
 - Dessutom ska den kyrkliga samfälligheten sköta ärenden som gäller
 - främjande av församlingsmedlemmarnas möjligheter att delta i och påverka den kyrkliga samfällighetens verksamhet.
 - följande ärenden som gäller personaladministration:
 - a) betalning av löner och arbetsgivarprestationer, anmälningar som arbetsgivaren ska göra och lönebokföring,
 - b) ingående och tolkning av tjänste- och arbetskollektivavtal samt lokala lönejusteringar eller framläggande av förslag som gäller lönejusteringar till kyrkans arbetsmarknadsverk,
 - c) förtroendemannaverksamhet, arbetarskydd, företagshälsovård och samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare, samt

- arkivfunktionen.
- Den kyrkliga samfälligheten beslutar också om inrättande av församlingarnas nya tjänster och om indragning av tjänster samt om församlingens byggnader och överlåtelse av den fasta egendomen samt om begravningsplatserna, om inte skötseln av dessa frågor har anförtrotts församlingarna i grundstadgan.
- Övriga ärenden i anslutning till förvaltning och ekonomi som den kyrkliga samfälligheten fått i uppgift att besluta om.
- Uppgifter och arbetsformer som hör till församlingsverksamheten och som anförtros samfälligheten.
- De uppgifter som är nödvändiga för skötseln av interna ärenden mellan den kyrkliga samfälligheten och de församlingar som hör till samfälligheten.
- Övriga eventuella ärenden som är nödvändiga för att ange behörigheten för samfälligheten och dess församlingar.
- Föreskrifter om överföringen av egendom och en förteckning över den egendom som överförs.
- Grunderna för inkomstfördelningen – exempelvis enligt följande:
 - a) "Gemensamma kyrkofullmäktige beslutar om grunderna för inkomstfördelningen för varje fyraårsperiod/(tidsperiod) x-xx " eller
 - b) "Av de skattemedel som tillfaller den kyrkliga samfälligheten delas X procent jämnt mellan församlingarna. Av skattemedlen delas X procent mellan församlingarna i proportion till antalet närvarande medlemmar den föregående 1 januari. Av den återstående delen fördelas särskilda andelar mellan församlingarna så att
 1. X procent fördelas enligt,
 2. X procent fördelas enligt
 3. X procent fördelas enligt "
- Anställning och uppsägning av personal till exempel enligt följande:

"Församlingrådet anställer tjänsteinnehavare och arbetstagare i tjänster och befattningar i församlingen samt säger upp och häver dessa anställningsförhållanden, om inte något annat följer av kyrkolagen. Församlingen ansvarar inom ramen för sina anslag för de förpliktelser som anställningsförhållandena ger upphov till.

Den kyrkliga samfälligheten anställer tjänsteinnehavare och arbetstagare i tjänster och befattningar i samfälligheten samt säger upp och häver dessa anställningsförhållanden, om inte något annat följer av kyrkolagen."

KL 3:12 Den kyrkliga samfällighetens grundstadga och egendomsförteckning

I den kyrkliga samfällighetens grundstadga ska det anges vilka uppgifter som ska omfattas av den kyrkliga samfällighetens behörighet, och på behövligt sätt hur behörigheten ska fördelas mellan den kyrkliga samfälligheten och de församlingar som hör till den.

När församlingar och kyrkliga samfälligheter ansluter sig till en kyrklig samfällighet, övergår deras tillgångar och förpliktelser till den kyrkliga samfälligheten. Som åtkomsthandling för den egendom som övergår gäller den förteckning över egendomen som ska fogas till grundstadgan.

I grundstadgan kan det bestämmas att den egendom som nämns i stadgan förblir i församlingens ägo eller besittning eller att församlingen ansvarar för en förpliktelse som nämns i stadgan.

KO 3:40 Förslag till grundstadga

Kyrkoråden eller de gemensamma kyrkoråden ska bereda ett förslag till grundstadga för en kyrklig samfällighet. Initiativ till beredningen ska tas av kyrkorådet i den församling eller av gemensamma kyrkorådet i den kyrkliga samfällighet som har det största antalet närvarande medlemmar. Om församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna inte kan enas om grundstadgan och egendomsförteckningen utser domkapitlet en utredare som ska utarbeta ett förslag. Domkapitlet kan även i övrigt vid behov utse en utredare.

Utredaren har rätt att granska handlingar som gäller församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas verksamhet, förvaltning och ekonomi samt att av deras myndigheter få hjälp för att kunna utföra sin uppgift.

Domkapitlet ska till kyrkostyrelsen sända förslaget, de utlåtanden som kyrkofullmäktige och de gemensamma kyrkofullmäktige har gett om förslaget samt sitt eget utlåtande.

KO 3:41 Innehållet i grundstadgan

I grundstadgan ska anges den kyrkliga samfällighetens namn och hemort samt de församlingar som hör till samfälligheten. Namnet ska innehålla orden "kyrkliga samfällighet".

I grundstadgan ska anges

- 1) de ärenden inom förvaltningen och ekonomin som den kyrkliga samfälligheten ska sköta,
- 2) de uppgifter och arbetsformer inom församlingarna som den kyrkliga samfälligheten enligt 3 kap. 15 § 3 mom. i kyrkolagen getts behörighet att sköta,
- 3) de uppgifter som hör till den kyrkliga samfälligheten och som är nödvändiga för skötseln av interna ärenden mellan den kyrkliga samfälligheten och de församlingar som hör till samfälligheten.

KL 3:13 Beslut om bildande av en kyrklig samfällighet och om ändring av grundstadgan

Kyrkostyrelsen beslutar om bildande av en kyrklig samfällighet genom att anta dess grundstadga och godkänna förteckningen över den egendom som övergår till samfälligheten. Kyrkostyrelsen beslutar också om en ändring av området för en kyrklig samfällighet genom att godkänna en ändring av grundstadgan. Kyrkostyrelsen ska innan beslut fattas ge domkapitlet tillfälle att yttra sig i saken. Om bildandet av en kyrklig samfällighet eller en ändring av området för en sådan inte har samband med en ändring av kommunindelningen, ska de förutsättningar för ändring av församlingsindelningen som anges i 2 kap. 13 § beaktas i beslutet.

Kyrkostyrelsen får inte utan särskilda skäl avvika från församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas avtal om överföring av egendom.

Gemensamma kyrkofullmäktige beslutar om andra ändringar av grundstadgan än sådana som avses i 1 mom. Beslut om ändring av grundstadgan ska fattas med kvalificerad majoritet i enlighet med 9 § 2 mom., om ändringen gäller

- 1) ändring av grunderna för fördelning av skatteintäkterna mellan församlingarna,
- 2) överföring av egendom mellan församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna,
- 3) överföring av beslutanderätten mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna när det gäller inrättande och indragning av tjänster.

KL 3:15 Den kyrkliga samfällighetens uppgifter

Den kyrkliga samfälligheten ska sköta de ärenden som i fråga om de församlingar som hör till den kyrkliga samfälligheten gäller

- 1) kyrkobeskattnings och fördelningen av kyrkoskatten och andra gemensamma inkomster mellan församlingarna,
- 2) avgifter till kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond och övrig skötsel av ekonomi och egendom,
- 3) främjande av medlemmarnas möjligheter att delta i och påverka den kyrkliga samfällighetens verksamhet på det sätt som avses i 3 §,
- 4) följande ärenden som gäller personaladministration, om inte något annat följer av denna lag:
 - a) betalning av löner och arbetsgivarprestationer, anmälningar som arbetsgivaren ska göra och lönebokföring,
 - b) ingående och tolkning av tjänste- och arbetskollektivavtal samt lokala lönejusteringar eller framläggande av förslag som gäller lönejusteringar till kyrkans arbetsmarknadsverk,
 - c) förtroendemannaverksamhet, arbetarskydd, företagshälsovård och samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare.
- 5) arkivfunktionen.

Den kyrkliga samfälligheten fattar beslut i andra ärenden som enligt gällande bestämmelser ska beslutas av kyrkofullmäktige i församlingen, om inte beslutanderätten har överförts till församlingen i grundstadgan eller med stöd av 16 §.

Till den kyrkliga samfälligheten kan det i grundstadgan överföras behörighet också i andra frågor som gäller förvaltning och ekonomi samt i uppgifter och arbetsformer som nämns i stadgan och hänför sig till församlingsverksamheten.

7. Samarbetsprojekt

Som ett led i strukturförändringsprocessen finns det anledning att utreda huruvida församlingen/den kyrkliga samfälligheten skulle ha möjlighet att sköta vissa uppgifter i samarbete med en annan församling eller kyrklig samfällighet. Likaså ska det utvärderas om samarbetet är tillräckligt för att korrigera situationen eller om indikatorerna för en församling i kris uppfylls trots detta. Församlingar och kyrkliga samfälligheter kan i enlighet med 3 kap. 20 § i kyrkolagen ingå avtal om gemensam skötsel av sina uppgifter. Församlingen/den kyrkliga samfälligheten kan med stöd av avtal sköta uppgifter även för någon annan församlings/kyrklig samfällighets räkning. I avtalet kan det bestämmas att den sistnämnda är berättigad att utse personer, som är valbara till förtroendeuppdrag, till medlemmar i respektive direktion i den församling/kyrkliga samfällighet som handhar uppgiften.

Samarbetsavtalet kan till exempel gälla fastighetsväsendet, begravningsplatsförvaltningen, ekonomiförvaltningen eller it-stödet. (Separata bestämmelser om hur det regionala centralregistret ordnas finns i 8 kap. i kyrkolagen).

Samarbetsavtalets innehåll

Åtminstone de punkter som nedan räknas upp ska inkluderas i samarbetsavtalet. Vid upprättandet av samarbetsavtalet kan det modellavtal som bifogats denna utredning användas.

- avtalsparter (tillräcklig specificering)
- avtalsobjekt (samarbete eller överenskommen uppgift)
- avtalets varaktighet
- den församling eller kyrkliga samfällighet som ska sköta uppgiften i fråga
- antalet medlemmar i den direktion som handhar ledningen av verksamheten och det antal medlemmar som varje avtalspart är berättigad att utse samt hur en altermning vid valet av medlemmar möjligen ska verkställas
- grunderna för en fördelning av de av verksamheten föranledda kostnaderna mellan avtalsparterna

- villkoren för uppsägning av avtalet och utredning av ekonomin i samband med en uppsägning
- eventuella bestämmelser om avtalskonflikter och den behöriga domstolen
- bestämmelser om ikraftträdandet
- underskrifter

Avtalsparterna ska höras innan instruktionen för direktionen godkänns.

I samarbetsprojekt ska det på ett ändamålsenligt sätt fästas vikt vid till exempel skatterelaterade ärenden. I högsta förvaltningsdomstolen avgörande (HFD:2019:34) har samarbetsavtal och frågan om mervärdesbeskattning behandlats. De evangelisk-lutherska församlingarna A och B hade ingått ett samarbetsavtal om skötseln av församlingarnas ekonomiförvaltning och de uppgifter som hänförde sig till fastigheterna och begravningsväsendet. Enligt samarbetsavtalet skulle A fakturera B för den arbetsinsats som personalen inom stödtjänsterna för begravningsväsendet samt ekonomi- och personalförvaltningen gjorde. Faktureringen gjordes enligt upphovsprincipen utan vinsttillägg eller täckning så att A:s andel av utgifterna var 60 procent och B:s andel 40 procent. Frågan gällde om A på grund av församlingarnas samarbetsavtal skulle betala mervärdesskatt på de av B fakturerade löneutgifterna. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att fördelningen av löneutgifterna för den tjänsteinnehavare som var ekonomichef skedde inom ramen för ett juridiskt system som särskilt gällde offentlighetsrättsliga samfund. Det var naturligt att förverkliga fördelningen av lönekostnaderna för den ekonomichefen underställde personalen på motsvarande sätt. Därför skulle de olika avtalsenliga tjänstedebiteringarna behandlas lika vad gällde mervärdesbeskattningen. Det var därför fråga om en myndighetsverksamhet som föll utanför tillämpningen av mervärdesbeskattning. På det viset var det fråga om myndighetsverksamhet som står utanför mervärdesbeskattningens tillämpningsområde. (Omröstning 4–1). [HFD:2019:34 - Högsta förvaltningsdomstolen](https://www.kho.fi/sv/index/beslut/arsboksbeslut/1551690494920.html) (<https://www.kho.fi/sv/index/beslut/arsboksbeslut/1551690494920.html>)

KL 3:20 Avtal mellan församlingar och kyrkliga samfälligheter eller med kommunen eller ett annat offentlighetsrättsligt samfund

Församlingar och kyrkliga samfälligheter kan ingå avtal om att sköta sina uppgifter gemensamt eller om att sköta en uppgift för en annan församling eller kyrklig samfällighets räkning.

Med stöd av ett avtal kan en församling eller kyrklig samfällighet sköta en uppgift som hör till kommunen eller ett annat offentlighetsrättsligt samfund. Om det för uppgiften tillsätts en direktion i församlingen eller den kyrkliga samfälligheten, kan det avtalas att den andra avtalsparten får utse medlemmar till direktionen, dock högst hälften av dem.

KO 3:51 Samarbetsavtal

I ett avtal enligt 3 kap. 20 § 1 mom. i kyrkolagen ska anges

1) den församling eller kyrkliga samfällighet som sköter uppgiften i fråga,

- 2) de grunder enligt vilka kostnaderna för skötseln av uppgiften fördelas,
- 3) villkoren för uppsägning av avtalet och utredning av ekonomin.

Om det har avtalats att en uppgift inom en församling eller kyrklig samfällighet ska skötas av en annan församling eller kyrklig samfällighet som har en direktions för uppgiften i fråga, kan det i samarbetsavtalet bestämmas att församlingen eller den kyrkliga samfälligheten får utse personer som är valbara till förtroendeuppdrag i den egna församlingen till medlemmar i direktionen. I samarbetsavtalet fastställs antalet medlemmar av direktionen och det antal medlemmar som varje församling eller kyrklig samfällighet har rätt att utse. Avtalsparterna ska höras innan instruktionen för direktionen godkänns.

8. Verkställighetskedet

När kyrkostyrelsen beslutar om en ändring av församlingsindelningen eller godkänner en kyrklig samfällighets grundstadga kan beslutet i allmänhet verkställas oberoende av ett eventuellt ändringssökande. Domkapitlet stöder vid behov verkställigheten.

Om det vid ändringen av församlingsindelningen har bildats en ny församling eller församlingar har sammanslagits, ska domkapitlet tillsätta en organisationskommitté bestående av medlemmar som är bosatta inom församlingens område och som är valbara till förtroendeuppdrag i församlingen på förslag av kyrkoråden eller församlingsråden i de församlingar som upplöses eller ansluter sig. På organisationskommitténs verksamhet tillämpas det som föreskrivs om kyrkorådet, eller i kyrkliga samfälligheter, församlingsrådet. Organisationskommittén företräder den nya eller utvidgade församlingen och sköter organisationen av församlingens förvaltning ända tills den nya församlingens kyrkoråd eller församlingsråd har utsetts. På så vis bereder organisationskommittén bland annat ärendena till kyrkofullmäktiges första sammanträde och ingår avtal om personalöverföringar. Den beslutar också om församlingens inkomstskattesats samt om övriga nödvändiga och brådskande åtgärder som församlingsverksamheten ger upphov till.

KL 2:16 Organisationskommittén

När kyrkostyrelsen har beslutat om en sådan ändring av församlingsindelningen genom vilken en ny församling bildas eller församlingar slås samman, ska domkapitlet utan dröjsmål tillsätta en organisationskommitté som är verksam tills församlingen har ett kyrkofullmäktige och ett kyrkoråd eller ett församlingsråd.

Organisationskommittén ska företräda den nya eller utvidgade församlingen och ordna församlingens förvaltning. Kommittén bestämmer församlingens inkomstskattesats och beslutar om övriga nödvändiga och brådskande åtgärder som församlingsverksamheten ger upphov till.

På organisationskommittén tillämpas i övrigt det som föreskrivs om kyrkorådet och församlingsrådet.

KO 2:7 Organisationskommitténs sammansättning

Domkapitlet utser kyrkoherden i den nya eller utvidgade församlingen till ordförande för organisationskommittén samt även övriga medlemmar och personliga ersättare för dessa. Medlemmarna och ersättarna ska kunna väljas till ett förtroendeuppdrag i den församling som ändringen av församlingsindelningen gäller. Antalet medlemmar inklusive ordförande i organisationskommittén fastställs utifrån antalet närvarande medlemmar i församlingen enligt följande:

Församlingens medlemsantal	Organisationskommitténs medlemsantal
20 000 eller mindre	9
20 001–30 000	11
30 001–40 000	13
över 40 000	15

Organisationskommitténs sammansättning bestäms genom att domkapitlet utifrån förslag från församlingarnas kyrkoråd eller församlingsråd utser en medlem från varje församling, varefter de övriga platserna fördelas i förhållande till antalet närvarande medlemmar i församlingarna.

KO 2:8 Organisationskommitténs uppgifter

Utöver det som föreskrivs i 2 kap. 16 § 2 mom. i kyrkolagen ska organisationskommittén

- 1) utse en valnämnd för församlingen och en ordförande för nämnden samt besluta om rösningsställena,
- 2) bereda ärendena för kyrkofullmäktiges första sammanträde,
- 3) sköta övrig beredning och verkställighet,
- 4) fatta beslut om förflyttning och placering av personal, om inte något annat följer av 34 och 35 § i lagen om tjänsteinnehavare inom evangelisk-lutherska kyrkan (653/2023).

Om en ändring av församlingsindelningen genomförs under valperioden, församlingen ansluter sig till en kyrklig samfällighet eller utträder ur den eller om den kyrkliga samfälligheten upplöses bildas kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller församlingsrådet utifrån resultatet i det föregående valet. Om en organisationskommitté har utsetts ska den valnämnd som tillsatts av den fastställa valresultatet. Om det förrättats ett sänjval i en församling som är föremål för en ändring av församlingsindelningen måste i allmänhet ett extra församlingsval ordnas. I så fall bestämmer domkapitlet valdagen och de föreskrivna tiderna och dagarna för valförrättningarna.

KL 9:10 Undantagsval i en församling

När församlingsindelningen ändras, en församling ansluter sig till en kyrklig samfällighet eller utträder ur en sådan eller en kyrklig samfällighet upplöses under valperioden, ska kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet bildas utifrån resultaten i föregående val.

Extra val förrättas om ett förfarande enligt 1 mom. inte är möjligt eller om någon församling yrkar på val. Om ändringen är obetydlig eller den återstående mandatperioden är kort, kan kyrkostyrelsen besluta att extra val inte ska förrättas eller att kyrkofullmäktige i den odelade församlingen eller det tidigare gemensamma kyrkofullmäktige är gemensamt kyrkofullmäktige i den kyrkliga samfälligheten.

Om en församling slås samman med en annan församling, fördelas mandaten i kyrkofullmäktige eller församlingsrådet mellan församlingarna enligt det som i kyrkoordningen föreskrivs närmare om fördelningen av mandaten i gemensamma kyrkofullmäktige.

Mandatperioden för de förtroendevalda som har utsetts vid extra församlingsval varar till utgången av den löpande valperioden. Om valet förrättas under valperiodens sista år, varar mandatperioden till utgången av följande valperiod.

KO 9:51 Bildande av kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsråd utan att val förrättas

Kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsråd ska i de situationer som avses i 9 kap. 10 § 1 mom. i kyrkolagen utan att nya val förrättas bildas utifrån resultaten vid de föregående valen som följer:

- 1) kyrkofullmäktige och gemensamma kyrkofullmäktige utifrån kandidatlistorna vid de föregående valen av kyrkofullmäktige och gemensamma kyrkofullmäktige,
- 2) församlingsråd utifrån kandidatlistorna vid de föregående valen av kyrkofullmäktige och församlingsråd, efter det att gemensamma kyrkofullmäktige har bildats.

Om en person som finns upptagen i den namnserie som bildats utifrån resultaten i föregående val inte längre är valbar, ersätts han eller hon i det nya organet av följande person i namnserien.

Om det inte har funnits ett tillräckligt antal kandidater för gemensamma kyrkofullmäktige ska de extra medlemmarna bestämmas utifrån kandidatlistorna för församlingsrådet.

Valnämnden eller valnämnderna ska fatta det beslut om bildande som avses i 1 mom. och meddela detta på det sätt som anges i 49 §.

KO 9:52 1 mom. 5 punkten och 3 mom.

Övriga undantagsval i församlingen

Domkapitlet ska bestämma valdagen och de föreskrivna tiderna och dagarna för valförrättningarna om

5) det är nödvändigt att förrätta extra val till följd av att en sådan ändring som avses i 9 kap. 10 § 1 mom. i kyrkolagen inträffar under valperioden.

Mandatperioden för de förtroendevalda som valts varar till utgången av den löpande valperioden.

KO 9:53 Förrättande av undantagsval i församlingen

Om en församling eller en del av en församlings område ansluts till en annan församling, ska valnämnden i den mottagande församlingen sköta de uppgifter som följer av ett val inom området för den församling som bildats på detta sätt.

Den församling från vilken ett område överförs till en annan församling ska vid behov ge valnämnden en förteckning över alla de medlemmar av församlingen som uppnått rösträttsålder och som bor inom det område som överförs.

KO 9:54 Församlingsval under det år som föregår en ändring av församlingsindelningen

Vid församlingsval som förrättas under det år som föregår ikraftträdandet av en ändring av församlingsindelningen ska den nya församlingsindelningen iakttas. Kandidaternas och valnämndsmedlemmarnas valbarhet till förtroendeuppdrag samt de röstberättigade församlingsmedlemmarnas behörighet att vara stiftande medlem i en valmansförening bestäms då i enlighet med den nya indelningen.

Om församlingarna i samband med beredningen av församlingsindelningen har avtalat om förvaltningen av ett delområde eller placeringen av personalen i den nya situationen, blir avtalet bindande samtidigt som kyrkostyrelsens beslut om ändringen av församlingsindelningen. Domkapitlet beslutar om kyrkoherden i den nya församlingen och vid behov i den utvidgade församlingen. Om församlingarna inte har avtalat om placeringen av de andra prästerna, beslutar domkapitlet om placeringen av såväl kyrkoherden som av de andra prästerna. I övrigt utfärdar domkapitlet de tjänsteförordnanden för prästerna som krävs i enlighet med avtalet. Om det är fråga om en församlingssammanslagning eller bildande av ny församling genom delning av en existerande församling eller om de nya församlingarna hör till olika stift, beslutar domkapitlet också om placeringen av övriga tjänsteinnehavare och arbetstagare om inte församlingen eller församlingarna har fattat

beslut i ärendet innan kyrkostyrelsens beslut trätt i kraft. Besluten om placeringen fattas av domkapitlet i det stift som församlingen kommer att höra till. Om församlingen delas så att en del av den kommer att höra till ett annat stift, fattas beslutet av domkapitlet i det stift som församlingen hörde till före delningen.

KL 4:6 1 mom. 4 punkten underpunkt e och 5 punkten samt 4 mom.

Domkapitlet

Domkapitlet ska

4) besluta i följande frågor som gäller prästers och lektorers tjänsteförhållanden på det sätt som anges i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan eller kyrkoordningen:

e) indragning av kyrkoherdetjänster samt placering av kyrkoherdetjänster och, om församlingarna inte före kyrkostyrelsens beslut har ingått avtal om placering av andra präster, placering av präster i samband med en ändring av församlingsindelningen,

5) besluta om placeringen av andra än i 4 punkten avsedda tjänsteinnehavare och arbetstare, om inget beslut har fattats innan beslutet om ändring av församlingsindelningen träder i kraft, när en del av en församling har anslutits till en annan församling eller en ny församling har bildats genom delning av en församling eller när församlingarna hör till i olika stift;

Beslut i frågor som avses i 1 mom. 4 punkten underpunkt e och 1 mom. 5 punkten fattas av det domkapitel till vars stift församlingen kommer att höra. Om församlingen delas så att en del av den kommer att höra till ett annat stift, fattas beslutet av domkapitlet i det stift som församlingen hörde till före delningen. Domkapitlet utfärdar ett tjänsteförordnande för en placerad präst.

I en kyrklig samfällighet avtalas om den nya förvaltningen i grundstadgan. I vissa fall måste den kyrkliga samfälligheten emellertid inleda sin verksamhet som en interimistisk kyrklig samfällighet, varvid tillfälliga organ måste sköta de lagstadgade ärenden som hör till den kyrkliga samfälligheten. I sådana fall fortsätter också församlingsorganen sin verksamhet tills nya organ har utsetts. På den kyrkliga samfällighetens tillfälliga organ tillämpas det som föreskrivs om den kyrkliga samfällighetens organ i kyrkolagen och kyrkoordningen. Domkapitlets verksamhet för att stöda församlingarna är då viktig och det utfärdar bestämmelser om de tillfälliga åtgärder som krävs i samband med bildandet av den kyrkliga samfälligheten.

KO 3:42 Interimistisk kyrklig samfällighet

Om grundstadgan inte hinner fastställas eller församlingsval förrättas innan den nya kyrkliga samfälligheten ska inleda sin verksamhet när kommunindelningen ändras, ska församlingarna

och de kyrkliga samfälligheterna som en interimistisk kyrklig samfällighet sköta de ärenden som anges i 3 kap. 15 § i kyrkolagen från det att ändringen av kommunindelningen träder i kraft.

KO 3:43 Organ i en interimistisk kyrklig samfällighet

Kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige, kyrkoråden, gemensamma kyrkoråden samt församlingsråden fortsätter sin verksamhet tills nya organ har bildats eller utsetts.

Domkapitlet fastställer hur mandaten i interimistiska gemensamma kyrkofullmäktige ska fördelas mellan församlingarna enligt 45 §. Kyrkofullmäktige eller församlingsråden utser medlemmar och personliga ersättare för dem i interimistiska gemensamma kyrkofullmäktige. Interimistiska gemensamma kyrkofullmäktige utser medlemmar och personliga ersättare för dem i det interimistiska gemensamma kyrkorådet, till vilket hör åtta medlemmar förutom ordföranden som utses enligt 46 §.

KO 3:44 Interimistiska organs uppgifter

De interimistiska organen i en kyrklig samfällighet ska börja sköta nödvändiga uppgifter redan innan den kyrkliga samfälligheten inleder sin verksamhet. Interimistiska gemensamma kyrkofullmäktige ska

- 1) fastställa inkomstskattesatsen för det första året,
- 2) godkänna budgeten för den kyrkliga samfälligheten,
- 3) godkänna boksluten för församlingarna inom den kyrkliga samfälligheten för det år som föregår anslutningen samt besluta om ansvarsfrihet.

Domkapitlet beslutar om övriga tillfälliga åtgärder som behövs i samband med att den kyrkliga samfälligheten bildas.

På interimistiska organ i en kyrklig samfällighet tillämpas bestämmelserna om motsvarande organ i kyrkliga samfälligheter.

Förutom att ordna förvaltningen ska man när församlingsindelningen ändras eller en kyrklig samfällighet bildas även se till att avtalen om verksamhet och tillgångar förnyas. Till exempel, om den församling som upplöses är skuldsatt ska man förhandla om överföringarna av skuldavtalen med den bank som är borgenär. När också fast egendom byter ägare i samband med en ändring av församlingsindelningen eller när en församling ansluts till en samfällighet ska den nya församlingen eller kyrkliga samfälligheten söka lagfart för egendomen. Det finns också skäl att uppdatera eventuella myndighetstillstånd. Dessutom ska samarbetsavtalen med kommunen/kommunerna eller välfärdsområdet förnyas.

Det krävs både tid och resurser för att genomföra ändringarna vid omvandlingar av församlingens struktur. Samförstånd gällande ändringens natur, omfattning, djup och syfte är till hjälp när man

planerar ledningen och inriktar och tidsbestämmer åtgärderna. I genomförandeskedet önskar man ofta både administrativt stöd och i synnerhet visat intresse och mentalt stöd från domkapitlen. Domkapitlen ska ha en särskild beredskap för att stöda församlingar under ändringens genomförandeskede, vid behov också med hjälp av konsulttjänster på arbetsplatserna.

Förändringsprocessen är inte över i och med att förvaltnings- och verksamhetsorganisationerna har bildats. Förändringsarbetet i anslutning till strukturomvandlingarna märks både i de anställdas vardag och i hur arbetet löper. Det kan ta flera år att förenhetliga olika verksamhetskulturer. När utrymme ges för diskussioner och funderingar med anställda och förtroendevalda samt för gemensamma överenskommelser går det snabbare att undvika de värsta svackorna och hitta en gemensam väg framåt.

Bilaga 1 Indikatorer för en församling i kris – församlingens ekonomi

1) Räkenskapsperiodens resultat utan poster av engångskaraktär är negativt två år i följd eller kyrkoskattesatsen är 2,0 (eller högre).

- Intäkter av engångskaraktär fås exempelvis genom försäljning av fastigheter vars balansvärde är avsevärt lägre än realvärdet, varvid den vinst som erhållits snarast är bokföringsmässig och inte främjar en stärkt ekonomi för församlingen i praktiken.
- Understöd från centralfonden ses som intäkter av engångskaraktär.
- När det gäller skogsegendom ska församlingarna ha en skogsvårdplan där det finns inskrivet vad som är en hållbar nivå för virkesförsäljningen. Församlingens verksamhet kan inte anses stå på en hållbar grund om det för att täcka underskottet görs försäljningar som överskrider den hållbara nivån enligt skogsvårdsplanen.
- Församlingarnas rekommenderade maximala skattesats är 1,9 procent.

2) I församlingens balansräkning kommer de föregående räkenskapsperiodernas överskott/underskott utifrån bokslutet sannolikt att visa ett underskott och det går inte att med kalkyler visa att det skulle kunna täckas under de följande tre åren utan intäkter av engångskaraktär eller försäljning som överskrider det som anges i skogsvårdsplanen.

- Det har inte gjorts någon plan med en hållbar grund för hur underskottet ska täckas.
- Täckandet av underskott med inkomster av engångskaraktär genom sådan försäljning av fastigheter eller lösöre vars balansvärde tydligt understiger realvärdet visar att verksamheten inte står på en hållbar grund.

3) Likviditeten understiger 90 dagar eller försämras tre år i följd.

- När likviditeten försämras till under 90 dagar försämras församlingens förmåga att fullgöra sina skyldigheter, till exempel i fråga om löneutbetalning och fakturor.
- Om likviditeten försämras år för år är det ett tecken på att församlingens ekonomi håller på att hamna i kris. Enstaka avvikande år kan vara motiverade bland annat på grund av investeringar eller på grund av periodiseringar i skatteredovisningen. Om likviditeten är försämrad flera år i följd är detta en tydlig indikator på att problem är i antågande.

4) Personalkostnadernas andel av verksamhetskostnaderna ökar tre år i följd.

- För personalkostnadernas del ska dock exempelvis minskade underhållsutgifter till följd av avyttrade fastigheter eller andra faktorer som påverkar församlingens kostnadsstruktur också beaktas i helheten.

Bilaga 2 Indikatorer för en församling i kris – förvaltning och verksamhet

1) Församlingens samhälleliga uppgifter

- Bristfälligt handhavande av begravningsverksamheten eller begravningsplatsen
 - Gravvårdsplanerna och gravgårdplanerna är inte uppdaterade
 - Det finns brister i gravregistret i fråga om till exempel gravarnas besittningstider
 - Det finns brister i begravningsverksamhetens förvaltningsförfarande:
 - otydliga befogenhetsgränser,
 - kungörelser,
 - behandlingen av gravvårdar som överförts till församlingen
- Missförhållanden i skötseln av underhållet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och lössöre
 - Kyrkostyrelsens tillstånd har inte sökts för väsentliga ändringar i skyddade kyrkliga byggnader
 - Föremål av kulturhistoriskt värde hotas av förstörelse på grund av bristfällig skötsel och förvaring
 - Det finns avsevärda brister i registreringen av uppgifter i Basisregistret och i användningen av registret

2) Församlingens förvaltning och myndighetsverksamhet

- Problem i fråga om organens sammansättning och funktion
 - Sämjoval har hållits flera valår i rad
 - Brist på förtroendevalda
 - Representationen för kvinnor och män i olika organ stämmer inte överens med bestämmelserna i kyrkolagen (KL 9:8)
 - Allvarliga konflikter med förtroendevalda och/eller tjänsteinnehavare
 - Överskridna befogenheter
- Bristfälligt förvaltningsförfarande
- Kraven på god förvaltning har inte uppfyllts eftersom de rättsprinciper inom förvaltningen och serviceprinciper som avses i förvaltningslagen (2 kap.) inte iakttagits:
 - Myndigheterna ska bemöta dem som uträttar ärenden jämlikt, opartiskt och ändamålsenligt
 - Myndigheterna ska använda sina befogenheter enbart för syften som är godtagbara enligt lag
 - Myndigheternas åtgärder ska stå i rätt proportion till sitt syfte
 - Myndigheterna ska ge råd, använda sakligt språk och ordna behörig service
- Ärenden remitteras upprepade gånger för ny behandling

- Beslut har ändrats/upphävts upprepade gånger till följd av omprövningsbegäranden och besvär

3) Församlingens verksamhetsorganisation

- Uppenbara brister och försummelser vid upprätthållandet av en verksamhet i enlighet med de grundläggande uppgifterna (KL 3:1)
 - Församlingen kan inte fullgöra sin grundläggande uppgift
 - Det förekommer brister eller kontinuerliga problem vid förrättningen av gudstjänster, dop och nattvarder samt vid övriga kyrkliga förrättningar
 - Det går inte att ordna kristen fostran och undervisning, själavård, diakoni eller missionsarbete.
- Antalet medlemmar i församlingen har under de senaste fem åren sjunkit med 15 procent och är vid bedömningstillfället mindre än 2 000 medlemmar
- En verksamhetskultur som är stel, inskränkt, isolerad och/eller oförmögen att förnya sig
 - Verksamheten fortsätter oförändrad från år till år.
 - Den förändrade/föränderliga omvärlden har inte beaktats i församlingens verksamhetsprioriteringar
 - Församlingen samarbetar inte med och har inte bildat nätverk med de andra aktörerna i sitt område (t.ex. kommunen, övriga församlingar och kyrkosamfund, religiösa organisationer och samfund, aktörer inom den tredje sektorn)

4) Ledarskapet i församlingen

- Svagheter i ledarskapet
 - Cheferna har otydliga ansvarsområden
 - Responserna om ledarskapet visar att det finns problem i ledarskapspraxisen
 - Chefernas handlingar stöder inte ett smidigt arbete
- Avsaknad av strategiska riktlinjer till stöd för ledningen, såsom verksamhetsplan, församlingens strategi/policy/mission/vision, fastighetsstrategi, personalplan, utbildningsplan eller beredskapsplan
 - Brister i förvaltningsstadgan, instruktioner och ekonomistadgor samt i personalens befattningsbeskrivningar
- Underlåtenhet att ingripa i långvariga problem som förekommer i församlingens operativa ledning
- Ovilja till samarbete med närliggande församlingar, övriga församlingar i prostriet och/eller med domkapitlet

5) Församlingens anställda

- Antalet anställda

- Det totala antalet anställda har inte minskat i samma proportion som antalet medlemmar under de senaste 10 åren
- Den operativa personalens årsverken utgör mindre än hälften av församlingens anställdas årsverken
- Det förekommer återkommande problem i personalens arbetshälsa och dessa har inte kunnat åtgärdas
- Personalutbildningen eller inskolningen av ny personal är bristfällig eller så satsas det inte på den, vilket leder till att personalen inte har tillräckligt hög kompetens
- Problemen med tillräcklig personal och rekryteringen av den granskas enligt verksamhetssektor.
 - Ett återkommande behov av att anställa personal på viss tid och/eller på deltid
 - Tjänsterna som kyrkoherde, diakon och kantor kan inte tillsättas eller så måste de ändras till deltidstjänster på grund av bristande ekonomiska resurser eller operativa brister/för få arbetsuppgifter

Bilaga 3 Initiativmodell för ändringar av församlingsindelningen

Enligt 2 kap. 14 § 1 mom. i kyrkolagen kan initiativ till ändringar av församlingsindelningen tas av kyrkofullmäktige eller församlingrådet i en församling samt av domkapitlet eller biskopen. Om behovet av att ändra församlingsindelningen är en följd av en ändring av kommunindelningen eller gäller andra än finskspråkiga, svenskspråkiga eller tvåspråkiga församlingar, kan även kyrkostyrelsen inleda ärendet.

Aspekter som bör beaktas vid beredningen:

1) Bakgrunden till ändringen i församlingsstrukturen, med vilken man visar att förutsättningarna för en ändring av församlingsindelningen uppfylls (lägg till en beskrivning av de nämnda faktorerna).

- En utredares eventuella utredning
- Beskrivning av församlingarna (ekonomi, verksamhet och förvaltning inkl. personal och eventuella observationer i fråga om uppfyllda indikatorer för en församling i kris)
- Formen för den föreslagna strukturförändringen
- En bedömning av hur förändringen påverkar personalen
- En bedömning av hur förändringen påverkar egendom och fonder
- En bedömning av hur förändringen påverkar medlemmar, barn och unga
- En bedömning av hur förändringen påverkar organens (t.ex. kyrkofullmäktiges) sammansättning och åsikt om hur valet ska ordnas
- En bedömning av hur förändringarna påverkar (den utvidgade) församlingens verksamhet och förvaltningen (avtal om organiseringen av en eventuell förvaltning av ett delområde i församlingen.
- Behövliga utlåtanden och höranden:
 - utlåtanden av församlingarnas kyrkofullmäktige (enligt kyrkoordningen 2 kap. 2 § 2 mom. ska kyrkofullmäktige, församlingrådet och gemensamma kyrkofullmäktige i de församlingar och kyrkliga samfälligheter som den föreslagna ändringen gäller av domkapitlet höras om initiativet, utredningen och församlingsmedlemmarnas ståndpunkt.)
 - beredande av möjligheter för församlingens/församlingarnas medlemmar att delta och påverka; promemorior om hörandet av församlingsmedlemmarna
 - information om hur samarbetsförfarandet har iakttagits; promemorior om hörandet av församlingarnas personal samt avtal om personalöverföringar
 - förteckning över den egendom och de förbindelser som överförs

2) Det egentliga initiativets innehåll

- a) Formen för ändringen i församlingsindelningen. Exempelvis AA och BB församlingar upplöses från och med xx.xx.202X och av dem bildas den nya CC församling från och med xx.xx.202X. Den nya församlingen bildas av området för kommunerna [...]. / DD församling upplöses xx.xx.202X och dess område ansluts som en del av YY församling från och med xx.xx.202X så att den utvidgade församlingens område är området för kommunerna [...]
- b) Den planerade nya/utvidgade församlingens namn (KL 2:12), om det redan har tänkts ut i det skede när initiativet tas.
- c) Omnämmande av överföringen av egendom och att mottagaren ansvarar för de skulder som gäller den överförda egendomen och övriga skyldigheter från och med tidpunkten för överföringen. Ansvaret för en skuld eller förbindelse får inte överföras utan borgenärens eller rättsinnehavarens samtycke (KL 2:15 och KO 2:4–6).
- d) Ett omnämmande av hur den nya/utvidgade församlingens gemensamma kyrkofullmäktige/kyrkofullmäktige/församlingsråd kommer att bildas (KL 9:10).
- e) En begäran om att kyrkostyrelsen ska meddela att de åtgärder som verkställigheten förutsätter kan vidtas innan beslutet träder i kraft oberoende av eventuella besvär.
- f) Eventuella bilagor: en utredning om strukturförändringen, utlåtanden och övriga dokument som relaterar till ärendet

Bilaga 4 Modell för kungörelse om initiativet

Obs! Det är frågan om en modell. Därför ska till exempel styckena 1 och 2 i denna modell i det konkreta fallet anpassas så att de motsvarar det initiativbeslut som fattats samt de förutsättningar för ändring av församlingsindelningen som stöder initiativet.

Meddelande om ett initiativ till ändring av församlingsindelningen

Domkapitlet i A stift har genom sitt beslut x.x.20.. / Kyrkofullmäktigena i O och N församlingar har med sina gemensamma beslut x.x.20... tagit initiativ till en ändring av församlingsindelningen i O och N församlingar, så att N församling ansluts till O församling från och med x.x.20.... Området för den utvidgade O församling ska omfatta de nuvarande områdena för O och N församlingar i sin helhet.

En ändring av församlingsindelningen i enlighet med initiativet anses i dagsläget på ett bättre och övergripande sätt trygga fullgörandet av församlingens grundläggande uppgift i området och således förbättra den nya/utvidgade församlingens funktionsförmåga och verksamhetens lönsamhet. Initiativet samt närmare uppgifter om dess innehåll finns att tillgå [webbplats/kontaktinformation för den som ger tilläggsuppgifterna].

Medlemmarna i O och N församlingar bereds tillfälle att ta ställning till den föreslagna församlingsindelningen inom 14 dagar från att detta meddelande har publicerats. Ett ställningstagande riktat till domkapitlet ska levereras till domkapitlet i A stift på adressen:

Domkapitlet i A stift

Besöksadress:

Postadress

E-post

Ställningstaganden ska vara framme senast den sista utsatta dagen inom kansliets öppettid. Ställningstaganden kan på eget ansvar skickas per post, genom bud eller elektroniskt. Ett elektroniskt meddelande anses ha kommit in till en myndighet när det finns tillgängligt för myndigheten i en mottagaranordning eller ett datasystem på ett sådant sätt att meddelandet kan behandlas.

Denna kungörelse har publicerats på O/N församlings webbplatser x.x.20...och hålls tillgänglig x.x.20...-x.x.20....

Bilaga 5 Modell för samarbetsavtal

Obs! Det här är ett allmänt underlag till hjälp för församlingarna. Modellen kan inte användas i sig. Den kan dock utnyttjas när ett avtal upprättas efter typen av samarbete så att det motsvarar det verkliga samarbetet.

Samarbetsavtal

1. Avtalsparter

_____ församling/kyrkliga samfällighet

FO-nummer:

adress:

kontaktperson:

_____ församling/kyrkliga samfällighet

FO-nummer:

adress:

kontaktperson:

[lägg till uppgifterna för alla parter om de är fler än två]

2. Avtalets bakgrund och syfte

Med detta avtal kommer parterna överens om samverkan/samarbete i form av

_____ [här beskrivs den form av samarbete som avtalet gäller] i enlighet med 12 kap. 1 § i kyrkolagen.

Enligt 12 kap. 1 § i kyrkolagen kan församlingar och kyrkliga samfälligheter ingå avtal om att gemensamt sköta uppgifter som hör till dem. Församlingen eller den kyrkliga samfälligheten kan med stöd av avtal sköta uppgifter även för någon annan församlings räkning. I avtalet kan det bestämmas att den sistnämnda församlingen är berättigad att utse personer, som är valbara till förtroendeuppdrag i den egna församlingen, till medlemmar i respektive direktion i den församling som handhar uppgiften.

Syftet med detta avtal är att skapa förutsättningar för... /Målet med det samarbete som avses i detta avtal är att _____ [här beskrivs bakgrunden till och syftet med avtalet, varför avtalet ingås, omnämmande av eventuella tidigare föravtal]

Utöver det egentliga avtalet innehåller avtalets bilagor de närmare uppgiftsbeskrivningar, anvisningar och verksamhetsstadgor som parterna avtalat om. En ändring av avtalet kräver samtycke av samtliga parter. En gemensam direktion har behörighet och beslutanderätt att göra ändringar i bilagorna. [Från fall till fall bör det övervägas huruvida beslutanderätten i fråga om

bilagorna kan överföras till direktionen och om det finns skäl att ge exempel på tolkningar av ärendet] Bilagorna tolkas som en del av avtalet så att det i första hand är innehållet i den egentliga avtalstexten som gäller.

3. Mervärdesskattefrihet [denna punkt ska kontrolleras beroende på vilken typ av verksamhet det är fråga om]

Församlingarnas huvudsakliga uppgift är att sköta lagstadgade kyrkliga myndighetsuppgifter samt folkbokföringsuppgifter. Församlingens egentliga verksamhet är inte sådan affärsverksamhet som avses i mervärdesskattelagen. Parterna konstaterar som sin uppfattning att samverkan enligt avtalet om samarbete kring _____ inte är mervärdesskattepliktig verksamhet, utan ett delande av gemensamma kostnader. Om verksamheten enligt detta avtal trots parternas tydliga och motiverade uppfattning och syfte till följd av skattemyndighetens beslut anses vara mervärdesskattepliktig, ska det för tydlighetens skull konstateras att den mervärdesskatt som gäller vid respektive tidpunkt i så fall ska läggas till kostnadernas fördelningsandelar också retroaktivt till den del som den uppbärs. [Obs! Om det handlar om en ny verksamhet eller om det inte är säkert att verksamheten inte är mervärdesskattepliktig, rekommenderas att man ansöker om ett förhandsbesked från skattemyndigheten beträffande den verksamhet som avtalet omfattar]

4. Administration

4.1. Den församling som sköter uppgiften, i fortsättningen "värdförsamlingen"

Parterna avtalar att _____ församling sköter uppgiften i enlighet med samarbetet.

4.2. Gemensam direktion

Den gemensamma direktion som avses i 11 kap. 1 § 1 mom. i kyrkoordningen handhar ledningen av verksamheten. Den gemensamma direktionen ska ha minst ____ medlemmar med personliga ersättare. Medlemmarna i den gemensamma direktionen väljs för ____ år åt gången. Värdförsamlingen utser ____ medlemmar till direktionen och de övriga parterna ____ medlemmar. [Beroende på strukturen kan närmare bestämmelser om hur parterna väljer medlemmar också skrivas in t.ex. i bilagan]

4.3. Bokföring och revision

Värdförsamlingen sköter betalningsrörelsen och bokföringen till följd av skötseln av uppgifterna i enlighet med samarbetsavtalet. Värdförsamlingen sköter bokföringen för _____ som en del av sin egen bokföring. Värdförsamlingens revisorer sköter om revisionen i enlighet med värdförsamlingens anvisningar och normer för revision. [Den här punkten kan ändras beroende på innehållet i samarbetet]

4.4. Övriga ärenden som gäller förvaltning [komplettera där det behövs]

5. Samarbete

5.1. Vårdförsamlingens uppgifter [Räkna här upp de ärenden, praktiska åtgärder, konkreta uppgifter och administrativa uppgifter som det avtalats om att vårdförsamlingen ska sköta]

5.2. Parternas uppgifter

Utöver det som avtalats, hör det till samtliga parters uppgifter att _____ [en närmare beskrivning av uppgifterna kan också ges i bilagan. Det bör avtalas om exempelvis de ärenden som berör personalen, vem som är arbetsgivare och ansvarar för de skyldigheter som följer därav osv.]

6. Upphandlingsförfarandet

I samarbetet enligt avtalet iakttas lagen om offentlig upphandling och koncession. [En närmare beskrivning av upphandlingarna/upphandlingsförfarandena kan ges t.ex. i bilagan. Exempelvis en beskrivning av vem som upphandlar och hur.]

7. Kostnader

Syftet med avtalet är att till självkostnadspris leverera _____ till parterna. [Ändras enligt avtalets innehåll. Här ges en närmare beskrivning av vad kostnaderna grundar sig på och grunderna för hur kostnaderna för skötseln av uppgifterna ska fördelas mellan avtalsparterna samt hur kostnadernas mervärdesskatt ska behandlas. Ett eventuellt konstaterande om mervärdesskatten, t.ex. "Parterna konstaterar som sin uppfattning att det samarbete som avses i avtalet inte utgör sådan affärsverksamhet som avses i mervärdesskattelagen"].

7.1 Debitering av kostnader

Partens ansvar för kostnaderna uppstår när detta avtal har undertecknats av alla avtalsparter och en resursanskaffning har föranlett en kostnad för vårdförsamlingen. Parten ska betala sin andel utgående från den godkända budgeten. När parternas betalningsskyldigheter grundar sig på kostnadsposter som debiteras under kalenderåret, ska kostnaderna fördelas innan den avslutade räkenskapsperioden stängs/kostnaderna i bokslutet fördelas och det ska göras antingen en tilläggsfaktura eller en kreditfaktura varvid kostnaderna på årsnivå blir korrekta. Vårdförsamlingen debiterar parterna de kostnader som grundar sig på budgeten halvårsvis i _____ [månad] och _____ [månad]. På en försenad betalning tillämpas en dröjsmålsränta enligt räntelagen. [Hela den här punkten ändras så att den passar för situationen]

8. Avtalets giltighet och avslutande

Avtalet träder i kraft när samtliga parter har undertecknat det. Avtalet gäller tillsvidare/fram till _____.

Om en part vill säga upp detta avtal, ska den lämna en skriftlig uppsägning till den gemensamma direktionen senast _____ månader före början på det kalenderår vid vars utgång man vill att uppsägningen ska träda i kraft. Den part som säger upp avtalet har inte rätt att få någon fördelningsandel av den egendom som lyder under detta avtal eller någon annan ersättning som beror på uppsägningen. [Det bör övervägas om det i samarbetet finns andra ansvarsområden som förblir i kraft]

Om mer än hälften av parterna eller värd församlingen vill säga upp det här avtalet ska den gemensamma direktionen på det sätt som avses i 11 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten verkställa en utredning av de tillgångar och skulder som grundar sig på avtalet samt utreda de över- eller underskott som grundar sig på avtalet och göra ett förslag på hur överskottet ska fördelas eller underskottet täckas i den proportion för kostnadernas fördelningsandelar som avses i punkt 7. När mer än hälften av parterna på behörigt sätt har godkänt gemensamma direktionens förslag anses avtalet ha upphört. Den gemensamma direktionen ska slutföra utredningsåtgärderna inom utgången av _____ månad. [Punkten ändras så att den passar för situationen]

9. Anslutning till avtalet i efterhand

Nya församlingar kan ansluta sig till detta avtal. Samtliga avtalsparter ska godkänna den nya parten genom ett avtal om ändring av avtalet. [Punkten kan ändras så att den lämpar sig för samarbetet och det bör avtalas om bl.a. den nya medlemmens ansvarsområden, avgifter o.d.]

10. En ekonomisk utredning ska verkställas när avtalet upphör

När avtalet upphör helt är den gemensamma direktionen skyldig att göra en ekonomisk slututredning, om inte parterna har kommit överens om något annat arrangemang. De tillgångar som inte behövs för att betala kostnaderna för slututredningen och skulder eller för att fullgöra plikter fördelas mellan parterna i proportion till de sammanlagda kostnadsenheter som nämns i punkt 7. Om beloppet som behövs för att betala kostnader och skulder samt för att fullgöra plikterna är större än tillgångarna, är parterna skyldiga att betala mellanskillnaden i proportion till de ovannämnda andelarna.

11. Tillämplig lag och avgörande av meningsskiljaktigheter

På detta avtal tillämpas Finlands lag.

Målet är att avgöra eventuella meningsskiljaktigheter rörande avtalet genom förhandlingar mellan parterna.

Om förhandlingarna inte leder till ett avgörande, avgörs meningsskiljaktigheterna vid den behöriga domstolen. Förvaltningstvister behandlas vid den behöriga förvaltningsdomstolen och eventuella privaträttsliga tvisteärenden i xxx tingsrätt [Ange tingsrätten enligt t.ex. värd församlingen]

12. Ikraftträdande

Det här avtalet träder i kraft när alla parter har undertecknat det.

13. Datum och underskrifter

Detta avtal har upprättats i ____ exemplar, ett för varje part.

[Innan kyrkofullmäktige i värd församlingen godkänner instruktionen för den gemensamma direktions som leder samarbetet ska den samla in utlåtanden av avtalsparternas beslutande organ.]

[Lägg till datum och underskriftsställen för samtliga]

14. Bilagor

Följande bilagor hör som oskiljaktiga delar till detta avtal. Bilagornas inbördes prioritetsordning bestäms enligt deras nummerordning så att nummer 1 har högst prioritet.

Bilagor till avtalet [förteckning med exempel på eventuella bilagor]

[Bilaga 1: Avtal om behandlingen av personuppgifter, om det i samarbetet behandlas personuppgifter; läs mer i publikationen Dataskyddet i församlingen]

Bilaga 2: Valordningen vid val av medlemmar till den gemensamma direktionen

Bilaga 3: Beskrivning av värd församlingens uppgifter

Bilaga 4: Beskrivning av avtals församlingens uppgifter

Bilaga 5: Upphandlingsförfaranden